

Szászrégeni tervek

Márk Endre folytatná a városfejlesztést

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Jó ideje elektromos autóbuszok közlekednek a városban

Fotó: Vajda György

Tekintettel arra, hogy közeledik az év vége, arra kértük Márk Endrét, Szászrégen polgármesterét, elemezze eddigi munkáját, s egy kicsit tekintsünk a jövő évre, amikor helyhatósági választások is lesznek, és újra mérlegre kerül mindaz, amit 2020-tól előljáróként tett a városért. Bár még korai erről beszélni, nem rejti véka alá a polgármester, hogy folytatná a munkát.

– Anélkül, hogy részletekbe bocsátkoznánk, hiszen lapunk is követte a szászrégeni önkormányzat munkáját, hogyan értékeli polgármesteri tevékenységét, milyen reményekkel tekint a jövő esztendőre?

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

A szeszélyes
időjárás ellenére
üzemelnek
a sípályák

Kiszámíthatatlan, szeszélyes az időjárás az esztendő végén. A marosvásárhelyiek keveset örülhettek a hónap, 24 óra alatt elolvadt, ami 23-án hullott, pedig milyen szép fehér karácsonyra volt kilátásunk!

2.

Fenyőfák dőltek ki
a Bucsinon

December 25-én az esti órákban a Brassói Regionális Utügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint a viharos erejű szél a 13B országút Parajd–Bucsin–Gyergyószentmiklós szakaszán hozzávetőleg 30 fenyőfát döntött az úttestre.

3.

Benedek Tibor
háborús naplója

December 12-én a Studium Hubban mutatták be Benedek Tibor Holnaptól tegnapig című, a Mentor Könyvek Kiadó gondozásában megjelent háborús naplóját.

5.

**OPTICA
OPTOFARM**

Minden kedves ügyfelének Istentől megáldott kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván az Optica Optofarm!

www.optofarm.ro

Aktuális

Szólás a mémből

Kaáli Nagy Botond

Valamelyik nap szembejött velem egy mém az interneten, hozzá jól passzoló fotóval, de a szöveg kép nélkül is kiadja. – Valaki: Istenem, kérlek, add, hogy a 2024-es év jobb legyen, mint az idei! Isten: Srácok, ti még léteztek??!

Röhögtem egyet rajta, de szomorú nevetés volt, és ugyan nem készítettem arra, hogy most, a csonka hét közepén újrafussuk a múlt évet, gondolatbeli mérleget készítsünk, levonjuk a tanulságokat és következtetéseket, de azért elgondolkodtató, hogy a napi boldogságok és szomorúságok mellett mennyi minden történik világszinten is egy pár esztendeje – traumák sorozatát éltük és élük át világszerte. Persze, hála Istennek (aki döbbsen arccal csodálkozik, hogy még létezőnk) nem a világháborús időszakok szintjén, arra, remélem, többé soha nem kerül sor, és nem is az elmúlt fél évszázad honi diktatúrájának nyomása alatt, de jött válság, jött világjárvány, kitört a szomszédunkban egy nyolcvan éve nem tapasztalt európai háború, amelyre az egész világ árgus szemekkel figyelt. Majd nem figyelt, mert kitört egy másik a Közel-Keleten, az is hasonlóan (világpolitikai szinten talán még jobban) megosztó, ismerősök ugranak egymásnak az ellenkező, megszenstésgült tényeknek vélt véleményeik miatt egy olyan kérdésben, amelyben nekünk semmi szerepünk nincsen, és hangzatos vélekedéseink annyit érnek, mint a kocsmában könyökből a földre vert pálinka. Van, de semmi értelme. Főleg egymásnak esni miatta. Főleg ünnepekkor. És persze mindezek mellett ott a hazai

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

27., szerda
A Nap kel
8 óra 5 perckor,
lenyugszik
16 óra 41 perckor.
Az év 361. napja,
hátravan 4 nap.

*Isten éltesse!

Ma JÁNOS, holnap KAMILLA napja. JÁNOS: bibliai eredetű férfinév, a héber Yohhanan névből, illetve ennek latin Johannus formájából származik, jelentése: Jahve megkegyelmezett. KAMILLA: a Kamill férfinév női párja.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 8 °C
min. -3 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. december 22.

1 EUR	4,9695
1 USD	4,5101
100 HUF	1,2989
1 g ARANY	298,0999

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek**Hátrányos helyzetű családoknak ajándékoztak karácsonyfát**

Huszonegy maroszentgyörgyi többgyerekes családnak tették szebbé az ünnepét, ugyanis egy-egy szépen feldíszített karácsonyfát kaptak ajándékba. A fákat a maroszentgyörgyi önkormányzat adományozta, a díszeket pedig a helyi Szent György általános iskola 0-4. osztályos tanulói készítették el, a pedagógusok segítségével. A karácsonyfákat a szentestét megelőző napokban a rászoruló családokhoz szállították, ahol nagy örömmel fogadták, különösen a gyerekek. A díszítésbe közel 400 tanuló kapcsolódott be – tette közzé minap Sófalvi Szabolcs polgármester.

A Mikulás-busz programja

Az elkövetkező napokon a következő buszok vonalán közlekedik Marosvásárhelyen a gyerekek körében oly népszerű Mikulás-busz: december 27-én a 10-es vonalon (Egyesülés negyed – kórház), december 28-án a 3-as vonalon (közszállítási vállalat – végállomás – Vessző utca), december 29-én a 16-os vonalon (kombinát – Ady Endre), december 30-án pedig a 20-as vonalon (Tudor – kórház) szállítja az utasokat.

Az óév utolsó és az új év első napjaiban zárva lesznek a múzeum egyes részlegei

December 30-31-én és január 1-2-án zárva lesznek a Maros Megyei Múzeum részlegei, a Kultúrpalotában lévő művészeti részleg, a Toldalagi-palotában működő néprajzi és népművészeti részleg, a Horea utcai természettudományi részleg, valamint a várban üzemelő történelmi és régészeti részleg.

Már nem használt ruháktól, lábbeliktől lehet megszabadulni

Marosvásárhely a harmadik város az országban, ahol textilhulladékot gyűjtenek, és ahol a lakosság rendelkezésére állnak erre a célra a Ruhaneműk és cipők feliratú konténerek. Ezek a város különböző pontjain, a szelektív hulladékgyűjtő konténerek mellé vannak elhelyezve. A konténerbe kihelyezett újrahasznosítás végett mindenféle szakadt, hibás ruhanemű, kopott cipő, táskák, övek és háztartási textilíák. A ruhákat ajánlott megtisztítani és zsákba vagy zacskóba tenni. A helyszínek, ahol a konténerek vannak, megtalálhatóak a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján.

Megújult a Köztársaság téri park játszótéren

Teljesen újjáépítette a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a Köztársaság téri park játszótérét, a gyermekek biztonságát veszélyeztető, elavult játszótéri bútorzatot új, korszerű játékelemekre cserélték. A park felújítása folytatódik, a munkálatok értéke 435 700 lej – közölte a polgármesteri hivatal.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

A szeszélyes időjárás ellenére üzemelnek a sípályák

Kiszámíthatatlan, szeszélyes az időjárás az esztendő végén. A marosvásárhelyiek keveset örülhettek a hónap, 24 óra alatt elolvadt, ami 23-án hullott, pedig milyen szép fehér karácsonyra volt kilátásunk! A hegyekben sokkal több a hó, a tartós havazás jó vastag takarót eredményezett. A hóviszonyok a téli sportok kedvelőit érdeklik leginkább, akik a téli vakációban a közeli sípályákon siklanának szívesen.

Mezey Sarolta

A közeli sípályák a hóviszonyok függvényében üzemelnek, illetve nyitnak az elkövetkező napokban.

A szovátai sípályák naponta 10–17 óra között működnek, az enyhe idő miatt kissé nedves a hó, ennek ellenére sízésre alkalmas a pálya – közölte az üzemeltető.

A Bogdánon nagy a hó, mégsem nyitnak, mert a havazást követően eső esett, s a hó átmedvesedett. A sípálya üzemeltetői szerint a hétvégére lehűlés, fagypon alatti

Fotó: Madarasi Hargita Sípközpont

hőmérséklet várható, s akkorra már sízésre alkalmas lesz a hó. Minden valószínűség szerint 30-án nyitnak – mondta Székely Béla, a sípálya tulajdonosa, aki arról is beszámolt, hogy a felvonódíjak az egész Hargita sírégióban idén 20 százalékkal drágultak, lévén, hogy a hea 5 százalékról 19 százalékra nőtt.

A maroshévízi Bradul sípálya naponta 10–18 óra között üzemel, itt megfelelő a hóréteg vastagsága. Az üzemeltető reméli, hogy a mostani állapot kitart, a pozitív hőmérsékleti értékek pedig negatívra váltanak, hogy ne kelljen bezárni a pályát. A hóréteg 20–50 cm közötti, amit természetes hó mellett hóágyúk segítségével sikerült elérni.

A borszéki Reménység pálya 27-én is zárva lesz, mert ott is olvad a hó, a pálya sízésre alkalmatlan, a hőmérséklet kedden 7 fok volt.

A homoródfürdői Lobogó sípálya hétköznaponként 12–20 óra között működik, hétvégén, ünnepnapokon és a vakáció idején 10–20 óra között várják a sízőket.

A bucsini Bujdosó pályán jó nagy a hó, de itt is puha, olvad. A felvonók karácsonykor is üzemeltek, s úgy tervezik, hogy ha legalább a mostani állapot megmarad, továbbra is működtetik a pályát.

A Madarasi Hargita december 14-től üzemelnek a sípályák. December 27–31. között mindennap 10–16 óra között lehet sízni, 27–30. között esti sízésre is lesz lehetőség 18-tól 21 óráig.

Szilveszter estéjén nincs sízés. Január 1-jén 12–16 és 18–21 óra között működnek a felvonók, míg január 2–7. között 10–16 és 18–21 óra között.

A sípálya üzemeltetői felhívják a figyelmet, hogy a komplexum felé vezető mindkét utat takarítják, járhatók, de havasak. A jó téli gumi, a 4x4-es meghajtás, a hólánc kötelező. A torlódás és fennakadás elkerülése végett felkérlik a gépkocsivezetőket, hogy felfelé 9–14 óra között, lefelé 14–17.30 óra között menjenek.

A csomafalvi Veresvirág sípálya üzemeltetője kijelentette: se hó, se hideg. Sízésről idén nem lehet szó.

Lakástüzek, balesetek a megyében

A karácsonyi ünnepek alatt az idén is több ízben riasztották a Maros megyei tűzoltókat kigyulladt lakások, járművek oltásához, illetve közúti balesetekhez.

A legutóbbi tüzesetek között említhető az a nagyméretű beavatkozás, amelyhez a marosvásárhelyi tűzoltók segítségével siettek a szászrégeni egység tűzoltói is. December 25-én, hétfőn reggel 7.30 órakor a tűzoltókat Maroszentkirályra, a Nyírfá (Mesteacănului) utcába, egy gyorsan terjedő lakástűzhez riasztották, mely egy műhelyben keletkezett 140 négyzetméteren, és a lángok rendkívül gyorsan terjedtek a lakóház irányába. Ugyanaznap reggel 9 órakor Maroszentgyörgyön az Építő (Constructorilor) utcában egy többlakásos épület egyik lakásának konyhájában ütött ki tűz, ahol a sűrű füst keltett riadalmat. A lakás tulajdonosa a konyhában volt, a sérüléseit ellátták a helyszínen, az épület lakói nem kellett elhagyják otthonukat.

Szombaton, december 23-án Mezőcsáváson egy melléképület gyulladt ki, Szászrégenben a Radnótfáji utca egyik tömbházának földszinti lakásában eddig ismeretlen körülmények között keletkezett tűz. Az esti órákban az épületből 22 lakó menekült a szabadba a sűrű füst miatt, míg a lakásokat kiszellőztették. Személyi sérülésről nem érkezett jelentés.

Dédabisztrán december 25-én, hétfőn a délutáni órákban két személyautó között történt közúti baleset mentési akciójában segítettek a dédai tűzoltók, ahol egy nőt kellett enyhébb sérülések miatt ellátni és a szászrégeni kórházba szállítani – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság szóvivője, Călușeri Alexandra. (pálosy)

Fotó: ISU

Díjat nyert Marosvásárhely

Marosvásárhely díjat nyert az Adminisztratív kapacitás fejlesztését célzó operatív program (POCA) gáláján. Temesvárral és Kolozsvárral együtt Marosvásárhelyt is díjazták a Smart City stratégia kidolgozását és a

polgármesteri hivatal által nyújtott szolgáltatások digitális megoldásokon keresztül történő egyszerűsítését célzó projektért.

Teljesítmény a román közigazgatásban mottóval tartották nemrég Buka-

restben a POCA-gálát, amelyet az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma szervezett, és amelyen a romániai operatív programok által finanszírozott sikeres projekteket díjazták.

A Maros Művészegyüttes is fellép a január 7-i megemlékezésen

Január 7-én 18 órától a Kultúrpalota nagytermében idén is emlékeznek a madéfalvi veszedelemre. 1764. január 7-én a császári katonák Madéfalvára szegezett ágyúii jelentték a veszedelmet, ma egy közigazgatási átszervezés fenyegetése jelenti ugyanezt. 260 évvel ezelőtt az volt a kérdés, sikerül-e megtörni a székelység két éve tartó nemzeti ellenállását, ma pedig az, hogy szétrombolják-e a székely közösség létezésének maradványait a közigazgatási kereteit.

Az esemény díszvendége Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár.

A rendezvényen fellép a Maros Művészegyüttes Valaki jár a fák hegyén... című előadásával. A műsor alatt versek is elhangzanak, de megjelennek különböző tájegységek táncai, Kalotaszegtől kezdve a Mezőségen és a Nyáradmentén át a Gyimesig. Fellép Kilyén Ilka színművész. A belépés díjmentes.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A hegyekben hóiharok nehezítették a járműforgalmat Fenyőfák dőltek ki a Bucsinon

December 25-én, karácsony első napján, az esti órákban a Brassói Regionális Utügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint a viharos erejű szél a 13B országút Parajd–Bucsin–Gyergyószentmiklós szakaszán hozzávetőleg 30 fenyőfát döntött az úttestre. Ezért 25-én éjféltől lezárták a forgalmat a 25.-től a 31. kilométerig. 26-án, kedden 9.30 órától egy sávon közlekedhettek a járművek, remélhetőleg azóta sikerült teljesen szabaddá tenni az úttestet.

Amint az utügyi igazgatóság sajtóosztályának képviselője, Elekes Róbert megkeresésünkre kifejtette, a Bucsin-tető övezetében közvetlenül az út mentén sok az olyan fenyőfa, ami bár mikor az úttestre zuhanhat, ezért a közeljövőben megpróbálnak az illetékes erdészeti hivattalal megoldást találni az útszakasz biztonságosabbá tételére.

A karácsonyi ünnepek előtti napokban, órákban az ország egyes településein, mindenekelőtt a hegyvidékeken a nagy mennyiségű hó és hóiharok okoztak fennakadást a közúti forgalomban. December 25-ig, hétfőig narancssárga jelzésű hóviharokra figyelmeztettek a meteorológusok, ennek ellenére sokan indultak útnak, hogy a téli ünnepeket a hegyekben töltsék. A Transzsalpinán, a Fogarasi-havasokban, Predeal–Rozsnyó között is keresztbe fordult kamionok, árokba csúszott járművek akadályozták a hóeltakarítást, a nyilatkozó járműtulajdonosok szerint adott helyzetekben sem a téli gumi, sem a lánc nem segítette a személyautók haladását.

Maros megyében Segesvár környékén volt nehéz haladni az úttestre rakódott hó miatt, de az ünnep szombatjára lehullott

Fotó: Brassói megyei útigazgatóság

havat az eső rövid időn belül eltüntette, a közlekedésben a havazás nem, helyenként balesetek okoztak fennakadást.

Az utügyi igazgatóság sajtóosztálya szerint több mint 160 hóeltakarító járművet vetettek be az ünnepek alatt az országutak és autópályák megtisztítására, ennek ellenére, a nagy erejű hóviharok miatt is, Brassó, Szeben, Maros, Hargita és Kovászna megyében téli útviszonyoknak megfelelően lehet közlekedni. (pálosy)

Ferenc pápa a szentföldi harcok leállítását és a humanitárius helyzet megoldását sürgeti

A szentföldi harcok leállítását, a kétségbeeső humanitárius helyzet megoldását és a közel-keleti konfliktus tartós rendezését sürgette Ferenc pápa karácsonyi beszédében, amelyet a Szent Péter-bazilika erkélyéről mondott el hétfőn délután.

A pápa elmondta: fájó szívvel gondol azokra az emberekre, akiket a Hamász palesztin iszlamista szervezet fegyveresei október 7-én meggyilkoltak Izraelben, illetve elhurcoltak, és szívén viseli annak a még mintegy száz embernek a sorsát, akit még mindig túszként tartanak fogva, és sürgette szabadon engedésüket.

„A világ keresztényeinek tekintete most Betlehem felé fordul, ahol ezekben a napokban a fájdalom tölti meg a szíveket, és csend honol” – mondta az egyházfő, aki szókat sorolt fel a világ összes háború dűlta térségét, köztük Ukrajnát, és békét sürgetett mindenütt.

Ferenc pápa ülve olvasta fel beszédét, amelynek végén latinul elmondta a Rómának és a világnak szóló áldását, az Urbi et orbis. (Euronews)

Forrás: Euronews

Vendégekkel teli panzió gyulladt ki

Vendégekkel teli panzió gyulladt ki Prahova megyében kedden, hatan bennégtek. A tüzet eloltották, de két eltűntet még keresnek a hatóságok – közölte a megyei katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU).

A News.ro beszámolója szerint a tűz kedden reggel keletkezett Tohani településen. A kétszintes, fából készült épületben gyorsan elharapóztak a lángok, a földszinten lakók időben ki menekültek, de az emeleti vendégek egy részét még keresik.

A ISU frissített adatai szerint a panzióban 26-an tartózkodtak, közülük nyolcat nyilvánítottak eltűntnek. Virgiliu Nanu, Prahova megye prefektusa korábban az Antena 3 hírtévézióának elmondta, hogy öt felnőttet és három gyereket keresnek a tűzoltók. Egy felnőtt és egy gyerek holttestét közben megtalálták, majd újabb négy széné égett holttestet hoztak ki a romok közül a tűzoltók. Két eltűntet továbbra is keresnek.

A tűzben egy 48 éves nő és egy 16 éves fiú enyhébb égési sérüléseket szenvedett, őket a ploiești-i kórházba szállították.

A lángokat többórás erőfeszítés árán sikerült megfékezni,

de a tűzoltók a helyszínen maradtak, és további lehetséges áldozatok után kutatnak. A mentést nehezítette, hogy a tűz hatására az épület tetőzete beomlott, a lángok mintegy ezer négyzetméteren pusztítottak. A vendégházban turisták és a tulajdonos ismerősei tartózkodtak.

A Prahova megyei törvényszéki ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés és rongálás gyanújával indított bünyvádi eljárást, a helyszínen a bukaresti országos kriminológiai intézet szakemberei vizsgálódnak.

Az ISU közlése szerint a vidéki vendéglátóhelynek nem volt tűzvédelmi engedélye, legutóbb 2019-ben ellenőrizték a szakemberek, amikor több rendellenességet találtak. Arról nincsenek információk, hogy a működtető azóta orvosolták-e ezeket.

A román sajtó szerint a leégett panzió tulajdonosa, Cornel Dinicu a 2000-es években a bukaresti alvilág ismert figurája volt, több botrány is fűződik a nevéhez, amelyekben rendőrök és magas rangú politikusok is érintettek voltak. (MTI)

Ország – világ

Meleg lesz az év utolsó hetében

A sokéves átlagnál melegebb lesz az idő az év utolsó hetében, lehűlés a jövő év első hetében várható – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat hétfőn közzétett kéthetes előrejelzéséből. Erdélyben ezen a héten a sokéves december végi átlagnál jóval melegebb idő lesz. A nappali csúcsértékek régiós átlaga 8-10 fok között alakul, éjszaka mínusz 1–0 fokra hűlhet le a levegő. Jövő héten fokozatos lehűlés következik, átlagban 2-5 fokos nappali csúcsokkal, illetve mínusz 3 és mínusz 1 fok közötti éjszakai minimumokkal. Hétfőn és kedden, majd január elseje után csapadéka is számítani lehet. A hegyekben ezen a héten a december végén megszokottnál jóval magasabb hőmérsékleti értékek várhatók, a nappali csúcsok átlaga 4 és 8 fok, az éjszakai minimumoké mínusz 2 és 2 fok között változik. Jövő héten fokozatos lehűlés következik, átlagban mínusz 2 és 2 fok közötti nappali maximumokkal, illetve mínusz 6 és mínusz 2 fok közötti éjszakai minimumokkal. (Agerpres)

Árvízvédelmi készütség nyolc vízgyűjtő területen

Nyolc vízgyűjtő területen az elsőfokú árvízveszély – közölte kedden az Országos Hidrológiai és Vízgazdálkodási Intézet (INHGA). December 27-én, szerdán délig első fokú árvízvédelmi készütség van a Tisza Máramaros megyei mellékfolyóin (Visó, Iza, Lápos), a Túr vízgyűjtő területén Szatmár megyében, a Nagy-Szamoson (Beszterce-Naszód megyében), a Krasznán (Szatmár megyében), a Fekete-Körösön (Bihar és Arad megyében), a Fehér-Körösön (Hunyad és Arad megyében). (Agerpres)

Nőtt a munkanélküliség az OECD-országokban

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) országaiban átlagosan 4,9 százalék volt a munkanélküliség októberben a szeptemberi 4,8 százalék után, a ráta már több mint egy éve 5 százalék alatt mozog. A szervezet honlapján szereplő adatok szerint októberben a munkanélküliek száma szeptemberhez képest 103 ezerrel 33 millió 421 ezerre, idén eddig a legmagasabb szintre emelkedett. Az euróövezetben a munkanélküliség 6,5 százalékon, az Európai Unióban 6 százalékon stagnált októberben. (MTI)

Izrael még nagyobb intenzitással folytatja a háborút

Izrael nem állítja le, hanem még nagyobb intenzitással folytatja a háborút a Hamász palesztin iszlamista szervezet ellen a Gázai övezetben – jelentette ki vasárnap Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök pártja, a Likud frakcióülésén. Beszámolt arról, hogy éppen a tanácskozás előtt tért vissza a Gázai övezetből, ahol harcoló tartalékos katonákkal találkozott. „Mindenki azt kérte tőlem, hogy ne álljunk meg, csináljuk végig!” – mondta. „Hosszú küzdelem lesz, amelyhez türelemre, összetartásra és szilárd küldetés tudatra van szükségünk” – tette hozzá a kormányfő. (MTI)

Szólás a mémből

(Folytatás az 1. oldalról)

realitás, az Erdélyben is gyökeret vert balkáni stíl és mentalitás és az ennek (is) köszönhető balesetek, halállok, tragédiák sorozata.

Jövőre ez nyilván folytatódik. Az osztályterem lázadó ebadtája, az egészségügyi rendszer iskolafalait egykoron légalapáccsal törő-zúzó covid beszelidült a hátsó padba, de az ukrainai háború tart, még ha a sajtóvisszhangja irdatlan mértékben esett is, a gázai konfliktusnak pedig egyhamar ugyancsak nem lesz vége. És jövőre, ha szűkebb tájainkat nézzük, választások közelednek, megéri bekészíteni a pattogatottat a spájzba, mert borítékolható, hogy élvezetes, egész estés rágcslásoknak nézünk elébe, akár a közösségi médiában megjelenő kommentárakat, akár a mindentudók közszereplési tévéshow-jait részesítjük előnyben egy-egy magányos estén. És ki tudja, hogy mi minden fog következni még? Természetesen senki, akinek pedig nagyobb a rálatása a dolgokra, az nyilván borulátó.

Az új évig hátramaradt még négy nap, bulizzunk, partizzunk, carpe diem, hogy ha még egyszer kiszól a mémből az abban lakó, feledékeny Mindenható, akkor lássa, hogy mi, emberek legalább vigadunk a létezésben, és borúra nincsen ok.

Pedig lenne épp elég.

Márk Endre folytatná a városfejlesztést

(Folytatás az 1. oldalról)

– Úgy érzem, hogy 2020-ban sikerült egy ütős, a városfejlődést reálisan megcélzó kampányprogramot összeállítani, amelyet eddigi mandátumomban szigorúan követünk. Az ott megfogalmazott program pontok mintegy 85%-át érintettük. Vannak olyan tervek, amelyeket valóra váltottunk, másokhoz hozzáfogtunk, ezenkívül több ötletünkön dolgoznak a tervezők. Tudni kell, hogy a romániai közigazgatási viszonyok, a közbeszerzési procedurák, az engedélyeztetések miatt a nagyobb tervek kivitelezésének határideje igencsak elhúzódhat. A kampányprogram összeállításakor ezt is figyelembe vettük, és többször is elmondtam, hogy nem négy évre terveztünk, hanem legalább nyolcra, mert csak két ciklus során lehet hatékonyan dolgozni. Az első ciklusban előkészítjük a terepet, a második mandátumban pedig követnünk kell a kivitelezést. Természetesen nem ültünk karba tett kézzel, hiszen a lehetőségek szerint, leginkább a saját költségvetésre alapozva – és nem csak – igyekeztünk rendbe tenni a város infrastruktúráját, aminek már van látszata. Pályán vagyunk, betájtoltuk a város fejlődési stratégiáját, több olyan megvalósításunk is van, ami jelzi a lakosoknak, hogy milyen irányba indultunk el. Nem volt könnyű, hiszen át kellett vészelnünk a világválságot. 2020-ban a pandémia miatt felborult – később összeállított országos, majd helyi – költségvetéssel indultunk, csak májusban tudtuk aláírni az első szerződéseket a már előkészített köz munkálatokra, így a kivitelezések elhúzódtak. De alighogy lejárt a pandémia, és némiképpen helyreállt a rend, kitört az orosz–ukrán háború, s mint tudjuk, a válság miatt bi-

zonytalanná vált gazdasági helyzetben igencsak megnöttek az árak. Az összes addig kiszámított és előkészített projektünket újra kellett kalkulálnunk, ez nagyon hátráltatta a munkát. Mindezek ellenére úgy érzem, hogy jól teljesítettünk, és jó lenne folytatni a munkát, mert sok energiát és időt fektettünk ezekbe a projektekbe, tovább kell fejlesztenünk, szépíteniünk a várost.

– *Milyen a lakosság visszajelzése, mert valljuk be, valóban van látszata a munkának. Elektromos buszok közlekednek, számos utcát sikerült leaszfaltozni, szociális tömbház épült, megnyílt a felújított piacszarnok, megújultak az iskolák.*

– Kapok hideget is, meleget is, ahogy mondják. Az online médiában közzétett közleményekre általában pozitívan reagálnak, vannak bérencek, akik mindenben kifogást találnak, ennek ellenére úgy érzem, a többség mellett áll. Erről győződtem meg a személyes beszélgetések során is.

Amint említettem, figyelembe kell venni, hogy a helyi közigazgatásban nem lehet egyik napról a másikra megoldani bizonyos problémákat, de a város minden szegletébe eljutunk, csak nem lehet kaotikusan eljárni. Mindent beütemezve, tervezve, a megfelelő anyagi háttérrel megteremtve lehet haladni.

– *Nem volt könnyű a tanácsban sem átvinni egyes projekteket, hiszen az RMDSZ-nek csupán egy tanácsossal sikerül megteremteni azt a többséget, amivel a más pártokban levő önkormányzati képviselőkkel szemben dönthetnek bizonyos kérdésekben.*

– Valóban, az elmúlt három évben 10–11 arányban a minimális többséggel sikerült bizonyos projekteket keresztülvinnünk a tanács-

ban. Azon igyekeztünk, hogy minden gyűlésen meglegyen a többségünk, több esetben pedig tárgyalunk a partnereinkkel. A nagyobb horderejű városfejlesztési projekteket megszavazta az ellenzék, a PNL is. A költségvetés kiigazításakor előterjesztett kisebb tételeket nem fogadták el, de amikor kellett, sikerült megteremteni a szükséges többséget ahhoz, hogy haladjunk.

– *Milyen a kapcsolata a civil szervezetekkel, az egyházak képviselőivel?*

– Teljesen nyitottak vagyunk a civil kezdeményezésekre, és ennek egyik jó példája a Malomárok rehabilitálása. Keresztény emberként vallási felekezetre való tekintet nélkül támogatom, támogatjuk az egyházakat, szászrégeni előjáróikkal is jó kapcsolatot ápolok. A jelek szerint az ortodox egyház a PNL potenciális jelöltjét támogatja, így ezzel is számolnom kell, de ha a városlakók racionálisan mérlegelik, hogy mit sikerült elérni, értékelik a munkám eredményét, akkor lehet, hogy a fülkében nem fog számítani a vallási hovatartozás. 2020-ban több mint 2000 nem magyar szavazatot kaptam, remélem, nem okoztam csalódást ezeknek a választópolgároknak, hiszen minden szászrégeniért dolgozom a hivatalban.

– *Nem csak Szászrégenben, hanem Erdélyben is – a legutóbbi felmérés szerint – apadunk, és ez gondot jelent Szászrégenben is, ahol alig több mint 20%-os a magyar lakosság aránya. Ennek ellenére, ilyen szempontokat is figyelembe véve, hogyan lehet tartani a frontot?*

– Valóban, ha az etnikai szavazatokat tekintjük, akkor Szászrégen nem a megszokott helyzetben van.

Fotó: Vajda György

Ezért is talán az RMDSZ-nek Maros megye, Marosvásárhely mellett fontos Szászrégen is. Ezért helyi szinten is próbáljuk megőrizni az egységet. Ha a mindennapi elfoglaltság miatt nem is olyan szoros a szervezetben belüli kapcsolat, szorult helyzetben összefutunk. Úgy érzem, megtettem mindent azért, hogy az elvárásoknak megfelelően helytálljak mind a szervezetben, mind a közigazgatásban. A létszámapadást nem tudjuk megállítani, csak fékezni. Nagyon sok kulturális rendezvényt szerveztünk a magyaroknak, hogy minél több kö-

zösség-összekovácsoló találkozási lehetőséget teremtsünk számunkra. Természetesen a román és más nemzetiségeknek szánt eseményeket sem hagytuk figyelmen kívül, hiszen csak összefogással, egymás iránti kölcsönös tisztelettel tudunk újra sikert elérni. Minden magyarra szükségünk van Szászrégenben, de ugyanúgy felkaroltuk a többségeket és a romákat is, a városfejlesztés mindannyiunk érdekeit szolgálja. Ha úgy érzik az emberek, hogy jól teljesítettem, és továbbra is megbízhatnak bennem, szeretném folytatni a munkát.

Pedagóguskihívás és szakkollégium-megnyitó előadás-sorozat

Középpontban a diákok igényei

Nagy-Bodó Szilárd

A jó pap holtig tanul, tartja az ismert mondás. Ez számos más szakterületre, hivatásra is érvényes, így a pedagógiai pályára is. Az ismeretek bővítését, a gyakorlat elsajátítását nem lehet elég korán kezdeni. A Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi tagozata többek között ennek apropóján szervezett tanítási versenyt Pedagóguskihívás néven, amely keretében tíz egyetemi hallgató – három kolozsvári és hét marosvásárhelyi – örvendeztette meg a gyermekeket különböző tevékenységekkel. Az egyetemisták nagycsoportos óvodásoknak vagy előkészítő osztá-

lyos iskolásoknak tartottak integrált tevékenységet 35–45 percben. Ezeket az órákon összeszőtték a zenei és anyanyelvi tevékenységeket a népi játékokkal, mondókákkal, dalokkal és népmesékkel.

– A Pedagóguskihívás nem kimondott verseny volt, hanem olyan esemény, ahol stimulálni szeretttük volna a hallgatókat, hogy minőségi oktatási ajánlatok szülessenek, és hogy ezt meg is mutassák a diákok egymásnak – mondta dr. Márton Csilla, a BBTE adjunktusa. Ezeket a tevékenységeket felvételek készülték, amelyek egy-egy részletét a többi egyetemi hallgató is megtekinthette. A pedagógusi pályán kiemelten fontos a gyakorlat, ezért is

próbálnak a BBTE marosvásárhelyi tagozatán minél több gyakorlatot szervezni. – A tanórák csak egy bizonyos mennyiségű gyakorlatot tesznek lehetővé, ezért megpróbálunk más alternatívákat is találni – emelte ki dr. Márton Csilla.

A Pedagóguskihívás mellett konferenciát szerveztek, ahova olyan előadókat hívtak el, akik a népmeséről, a mesemondásról, a gyűjtésről vagy a zene különböző módszertani vagy meseközeli feldolgozásáról beszéltek. Az eseményen előadtak a Babeş–Bolyai Tudományegyetem oktatói, de Magyarországról is bekapcsolódtak online formában szakemberek, valamint az Erdélyi Hagyományok Háza is voltak hozzáférők. A konferencián szinte teljes létszámban jelen voltak az egyetem hallgatói, ami azt mutatja, hogy érdeklődnek a téma iránt. Diákként még nem feltétlenül tudja mindenki, hogy mire van szüksége, de a tanári irányítás, illetve a szakmai napok sokat segítenek, hangsúlyozta a BBTE adjunktusa, aki azt is hozzátette, hogy a december 13-i szakmai nap mellett egy további is sor kerül december 20-án.

Ez az eseménysorozat az egyetemi szakkollégium megnyitó előadás-sorozata is egyben. Eddig is voltak meghívottak, akik a tanórákon kívül előadásokat tartottak – ebben az évben is volt két mesemondó, akik workshopot tartottak –, de most a diákszervezettel összefogva, az ő igényeikből kiindulva szeretnék rendszeresíteni ezeket az

előadásokat, mondta lapunknak dr. Márton Csilla. A szakkollégiumi munka és az előadások a tervek szerint már januárban el fognak kezdődni, és havonta vagy háromhetente sor fog kerülni egy előadásra valamilyen érzékeny témában, amelynek boncolgatására a tanterv nem ad lehetőséget.

A konferenciák, továbbképzők rendkívül fontosak, hogy az ember a szakmáiban ne kényelmesedjen el, hanem folyamatosan naprakész legyen, vélekedett dr. Szilveszter László Szilárd, a BBTE marosvásárhelyi kirendeltségének igazgatója. Hozzátette, hogy a 18–19. században a tanárok kutató emberek voltak, napjainkban pedig a konferenciák adnak teret annak, hogy a diákok és az aktív pedagógusok bemutassák kutatásaikat. Továbbá ezeken az eseményeken a hallgatóság is új dolgokat sajátít el, olyan példákat hallgat meg, amelyekre máshol nem lenne lehetőség, ezt a tapasztalatból fakadó tudásanyagot pedig a későbbiekben be tudja építeni a gyakorlati munkába.

– Új év, új lehetőségek, új alkalmak, ezekre készülünk, ezért az órarendeket úgy szeretnénk kialakítani, hogy legyen egy szabad időszáv azokra az alkalmakra, amikor jönnek az előadók, mondta Bogyó Boróka, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi tagozatának diákszövetségi elnöke. A diákoktól megkérdezik, hogy milyen előadásokat hallgatnának meg szívesen, melyek azok a

témák, amelyek felkeltik az érdeklődésüket. A diákszövetségi elnök elmondta, hogy olyan szakembereket szeretnének meghívni, akik megismertetik a diákokkal a hagyományostól eltérő oktatási módszereket, melyeket a későbbiekben kamatoztathatnak a pedagógusi pályájuk során.

Bogyó Boróka meglátása szerint a pedagógusoknak is alkalmazkodniuk kell a digitális világhoz, ezt is be kell építeni az oktatásba, ugyanakkor fontos a néphagyományok őrzése, ápolása. Ehhez elengedhetetlen, hogy a pedagógusok ismerjenek népdalokat, népi gyermekjátékokat, mondókákat, kiadvásokat, mert ezek által lehet gyermekközpontúbbá tenni az oktatást.

A Pedagóguskihívás során megvolt a stresszfaktor az egyetemi hallgatókban, azonban ezzel együtt is megpróbálták a lehető legnagyobb mértékben odafigyelni arra, hogy milyen a diákok reakciója. Barabás Orsolya, a BBTE óvodai és elemi oktatás, pedagógia szak II. éves hallgatója, a Bekecs Táncszínház táncosa a szorgalmas és a rest leány népmesét dolgozta fel, és az óráját élőszavas mesemondással zárta, emellett az egész tevékenység zenei részekkel volt kitöltve.

– Napjainkban rengeteg impulzus éri az embereket, mind a felnőtteket, mind a kisdíjakokat, óvodásokat, ebben a zajban kell tudni megfelelően előadni, úgy, hogy felkeltsük és fenntartsuk a hallgatóság figyelmét, ezt véleményem szerint úgy lehet elérni, hogy önazonosak vagyunk, és a lehető legérdekesebb formában próbáljuk találni az információt – fogalmazott Barabás Orsolya.

Oktatás közben

Forrás: a BBTE marosvásárhelyi tagozatának Facebook-oldala

Holnaptól tegnapig

Benedek Tibor háborús naplója

December 12-én a Studium Hubban mutatták be Benedek Tibor Holnaptól tegnapig című, a Mentor Könyvek Kiadó gondozásában megjelent háborús naplóját, a szerző unokájának, a könyv szerkesztőjének, Berekméri Róbert történésznek és a kiadó vezetőjének, ifj. Király Istvánnak a jelenlétében. Benedek Tibor a 9. hadtest parancsnoksága alá rendelt 9. utászsorozatban volt hadapródörmester, és 1944. szeptember 2-ától 1945. augusztus 26-ig vezette a naplóját, amely a fronton töltött időről és a stockeraui (Ausztria) orosz internálótáborban töltött időszokról szól. A napló az unoka, Benedek Huszár Botond kezdeményezésére került nyomdába. A bemutató után a szerző unokájával beszélgettünk.

Vajda György

Benedek Huszár Botond elmondta, hogy édesapja, Benedek Farkas Péter őrizte meg nagyapja, Benedek Benedikti-Huszár Tibor háborús naplóját. Mivel a szerző az unoka születése előtt elhunyt, az érdeklődni kezdett a nagyapáról, és így került elő a napló, egy kopott, megsárgult lapú füzetecske. Tavaly, a 28. marosvásárhelyi könyvvásáron találkozott Király Istvánnal, a Mentor Könyvek Kiadó vezetőjével, akinek megemlítette, hogy van a családi hagyatékban egy háborús napló, majd a beszélgetést követően, konzul-

tálva a családdal, arra az elhatározásra jutottak, hogy könyvet szerkesztenek belőle. „A napló személyes élményeket rögzít ugyan, de az utókornak készült, és így biztos örült volna nagyapa, hogy nyilvánosságra hoztuk” – mondta lapunknak az unoka. Berekméri Árpád Róbert, a második világháborút kutató történész lábjegyzetekkel egészítette ki a naplót, ugyanis a szövegben helyenként csak rövidítések vannak, illetve bővebb háttérinformációt, eligazítást nyújtott az olvasóknak az eseményekkel kapcsolatban.

Benedek Benedikti-Huszár Tibor 1917-ben született, fiatalon került Désre, ahol elvégezte a tartalékos tiszt iskolájának első évfolyamát, és 1944. május 1-jén hadapródörmesterként a 9. magyar hadtest parancsnoksága alá rendelt 9. utászsorozatba került. A front előtt pár kilométerrel haladt századával, míg szeptemberben betörték az országba az oroszok, és menekülniük kellett nyugati irányba. Benedek Tibor az elején ténytisztelesen, viszonylag szárazon írta le az eseményeket, majd a későbbiekben hozzáfűzte saját gondolatait, érzéseit, és azért lett izgalmas az írás, mert feltárta, hogy miként élte meg a háborút, mit jelentett számára magyarnak lenni a háborúban, hogyan viszonyult a megpróbáltatások közepette a hithez, üldözötten, élet és halál mezsgyéjén járva. A visszavonuló század végül orosz fogságba esett, Benedek Tibor Ausztriában a stockeraui lágerbe került, ahol a kegyetlen körülmények miatt majdnem életét vesztette.

– Nagyapám nem hitt az ideológiákban,

megvetette a náciakat, nem állt be a nyilasok közé, de a kommunistákat sem szerette, hitt az emberekben, a közösségekben, a család összetartó erejében, és azért élt, hogy mindent megtegyen családja boldogulásáért. A napló a túlélésről szól és arról, hogy azokban a nehéz, emberpróbáló időkben hogyan tudta emelt fővel, egyes gerinccel végigjárni ezt az embertelen kálváriát. A sorából az is kitűnik, hogy nem kereste mindezért a bűnbakot, nem ítélte el a vele történő igazságtalanságot, nem volt benne harag azok iránt, akik szenvedést okoztak neki, mi több, elfogadta a helyzetet, és inkább magába fordult, úgy próbálta feldolgozni a megpróbáltatásokat. A naplóból az is kiderül, hogy nagyon sok szerencse kellett ahhoz, hogy a tábor túlélje, mivel a tiszteket jobban meghurcolták, vagy egyszerűen kivégezték, de őt a legénység közé sorolva vették nyilvántartásba, és ennek köszönhetően élhetett túl a lágert. Nemcsak a háborúban, hanem az azt követő nehéz időszakban is nagy segítséget jelentett számára Benedek Erzsébet, a nagymamám – mondta Benedek Huszár Botond, aki hozzáfűzte, nagyapja megpróbáltatásai nem értek véget a háborúval.

Miután 1945-ben visszatért olyan betegségekkel, amelyekből sohasem tudott teljesen felépülni, a hatalomra került kommunisták egy ideig békén hagyták ugyan, aztán, mivel egyetemi végzettsége volt, földbirtokosként kulákká nyilvánították és meghurcolták, ezért nem is állt be a kommunista pártba, ami újabb nehézséget okozott. A családot kisemizték. Marosvásárhelyre jött, ahol az akkor megalakuló Román Nemzeti Bankhoz került igazgatói állásba, majd kérésére hazahelyezték Barótra, hogy gondozza idősödő szüleit, majd Brassóban dolgozott és élt haláláig.

A naplót a háborúban, a lágerben és a kommunista időszakban is eldugta, így vészelte át az írás a történelmi viharokat. Érdekessége, hogy az idén 80. éve kezdte el papírra vetni gondolatait. A szerkesztők szerint referenciavértéke is van, mert kordokumentum, tükrözi a frontkatonák akkori érzésvilágát, leírja azokat a megpróbáltatásokat, amelyeken na-

gyon sokan átmentek. Az eseményeket sikerült a helyszínen készült fotókkal is illusztrálni, amelyeken a szerző is szerepel, továbbá a könyv mellékletében a képek mellett van egy térkép, amelyet Benedek Tibor rajzolt százada visszavonulásának útvonaláról, illetve feljegyezte és megőrizte századának és fogolytársainak a pontos névsorát, aminek komoly kordokumentum-értéke van a történelem, kutatók számára is.

– Nagytatám csendes, halk szavú ember volt, szerette a zenét (csellózott), az irodalmat, „könnyű tollú volt”, és ez meglátszik a stílusán, ezért a napló befogadható, olvasható. Külön érdekessége, hogy olyan gondolatokat is megfogalmazott, amelyek a mostani világpolitikai kontextusban, a körülöttünk levő háború tükrében aktuálisak, hiszen ma is ideológia mentén robbantanak ki konfliktusokat, háborúkat a politikusok – jegyezte meg Benedek Botond.

Benedek Huszár Botond szerint az egyik családtag foglalta össze talán legjobban a könyv mondanivalóját, aki azt írta róla: „Nem könnyű olvasmány, szívhez szóló, szívszorító, együttérzést és csodálatot vált ki. A könyvnek talán az az egyik legnagyobb tanulsága, hogy a háború bizony kegyetlen, nem kímél meg senkit, átrobbog az ember feje felett, és ide-oda lökdösi minden különösebb értelem nélkül. Egyvalami biztos csak, hogy túl kell élni... lehetőleg?”.

Fotók: Benedek Klára

Amesemondók talentumával megáldott emberek a hétköznapiak rendszeresen ismétlődő körforgásában is megtalálják az egyedit, a különlegest, azt, amit e sorozat olvasóival – ha ilyen kivételes mesélővel hoz össze jó sorsom – nekem is mindenképpen meg kell osztanom. Barátnőm, akinek az alábbi életképet köszönhetem, évek óta utasítja maga mögé hétfőtől péntekig minden kora reggel a Marosvásárhely–Dicsőszentmárton közötti kilométereket, délután pedig, dolga végeztével hazafelé tartva, fordított irányban teszi meg ugyanezt a távolságot. Egyszer már megajándékozott a buszozás alatt szerzett élményekkel, benyomásokkal, legutóbb pedig éppen karácsony előtt festett körém egy ugyanonnan szerzett igaz mesét. Bár az idej szenteste és az azt megelőző várakozás hetei már a lassan szeretefoszló esztendő tartozékai, az ó- és az újév közé eső látszólagos időtlenségben jólesik kicsit még belekapaszkodni az idej szépségbe, és bízni abban, hogy mindez talán a legközelebbi jövőbe is átcsempészhető.

– Valamikor, az adventi időszak elején figyeltem fel erre a családra – kezdte barátnőm a történetét. – Egy kétyvermekes édesanya kászálódott fel minden hajnalban ugyanarra

a távolsági kisbuszra, amire én is. Kisiskoláskorú leánykájával és másfél-kétéves forma fiacskájával utazott. A kislány, ahogy elnéztem, az én lányommal lehetett egyidős, a hátán egész úton ott volt az iskolatáska, akkor sem került le róla, amikor az édesanyjának dölve elszunyókált. A kezeslábasba bújtatott, fején kapucnit viselő legényke leginkább egy apró úrhajósra emlékeztetett. Ahogy szülője ölében bóbiskolt, a meleg öltözet eltakarta az arcát, a kislány vonásait viszont onnan, ahol én szoktam ülni, tisztán ki lehetett venni. Már első alkalommal megálapítottam, mennyire hasonlít az édesanyjára. Általában pár megállóiig tartott ez a csendélet, amíg a kémiai liceum előtt fel nem szállt az édesapa is. Olyankor a szendergő trió hirtelen felpézdült, kivirult. A fiatal férfi mindig már előre jelezte érkezését, megkopogtatta a kisbusz ablakát, vagy csak integetett. Miután felszállt, és elfoglalta helyét a családja mellett, a négyes ülésen, sorra megszűnt a sze-

Hajnali család

retteit, aztán átvette az asszonytól a kisfiút, aki nagyokat szuszogva fészkelte be magát a karjai közé, és már bóbiskolt is tovább. Az újonnan érkezett rendszerint váltott pár szót a tekintetében szinte belesimuló nővel, aztán teljes figyelmét a kislány felé fordította. Ezután hárman beszélgettek nagy egyetértésben

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

és olyan csendesen, hogy abból legfeljebb szófoszlányok juthattak el a többi utashoz, így hozzám is. Igaz, nem is szoktam hallgatózni, hiszen sosem szerettem kutakodni mások magánéletében, de úgy érzem, ebben a napon ismétlődő jelenetben nem is a kommunikáció tartalmán volt a lényeg, hanem azon a meghittségen, ami a korai órában – minden bizonnyal – munkából érkező férffival való találkozást meghatározta. Négy héten át gyönyörködtem ebben a látványban észrevétlenül.

– Egyszer sem érzékeltél feszültséget közöttük? – szölgáltam meg, amikor barátnőm beszámolója végéhez ért.

– Talán érdekesebb lenne ez a történet, ha valami konfliktusfelét is beleszőhetnék, de nem tehetem, mert ilyesmink egyetlen alkalommal sem voltam fül- vagy szemtanúja. Kicsit olyan volt számomra ez a parányi csapat, mint egy más dimenzióból jött, mégis sok szempontból ide tartozó, mai szent család. Az, ahogy szép csendben elduruzsoltak, „elkutyogtak” egymás közelségében, maga volt a megtestesült harmónia, a legjobban mégis az a hangtalan ujjongás fogott meg, amivel a két kicsi és édesanyjuk hajnalról hajnalra a családfőt fogadta. Pedig bizonyára rettenetesen fáradtak lehetnek mindannyian, az iskolás kislány épp annyira, mint mindegyre elszundító öccse vagy a két gyerek fölött kitért szárnyú madárként örököző édesanya. A fizikai erőtlenséget azonban felülírta az együttlét felüdítő bizonyossága. Azt hiszem, olyanok lehetnek számukra ezek a korai buszozások, mint egy-egy kicsi advent, ami magában rejti a boldogító találkozás ígérteit. Úgy érzem, valahogy így, ezzel a csendes, bölcs, örömteli nyugalommal kellene nekünk is bejárni a hétköznapi állomásait, akkor talán a régóta várt ünnep sem illanna olyan gyorsan el.

Kétszer egyenlített a Sepsi OSK, csak egyet vettek jegyzőkönyvbe

Bálint Zsombor

Egy védelmi hiba következtében hamar hátrányba került a Sepsi OSK a Nagyszebeni Hermannstadt otthonában játszott mérkőzésen, a labdarúgó Szuperliga 21. fordulójában, így ezt követően a mérkőzés a hazai kapu ostromáról szólt. A 70. percben Šafranko remekbe szabott akció végén egyenlített, ezt a gólt azonban elvette a videószoza bejelentkezése után a játékvezető. Miután 64 perccel át futsz az egyenlítés után, és amikor végre megszerzed, közlik veled, hogy pü-pü, nem jár, akkor komoly lelkirokkant kell ahhoz, hogy ne omlj lélektanilag össze. Az OSK azonban folytatta az ostromot, és rúgott egy érvényesnek nyilvánított gólt is. Az eset azonban külön elemzést érdemel, a mellékelt cikkben visszatérünk rá...

A három győzelem után nagy lendülettel kezdte a mérkőzést az OSK, ám az első veszélyesebb nagyszebeni akció végén máris gólt kapott: egy kapura csavart szögletet Niczuly kiöklözött, Matei elvettette a továbbfejlesztést, és Jipa teljesen légüres térben találta magát a 16-os vonala előtt, volt ideje átvenni, a bal lábára tenni, és meglőni erőből a hosszú sarokba, még mielőtt a védők feleszméltek volna (1-0).

A túl könnyen kapott gólról alig két perccel később Matei válaszolhatott volna, de Ștefănescu remekbe szabott, a védők mögé érkező passza után a hatosról megcélozta Căbuzt, akiről a labda szögletre pattant. A folytatásban pedig mintha a tavalyi OSK-t látnánk volna: véget nem érő passzolgatás, leginkább hátra és oldalra, miközben a Hermannstadt felvette a sündisznóállást, kizárólag ellentámadásokban bízza. Miután a szentgyörgyiek képtelenek voltak fogást találni az ellenfél védelmén, egy kontra során Alhassan szinte kettőre növelte a hazai előnyt: a védők között kiugorva kicselezte Niczulyt, de kisodródva az oldalhálóba küldte a labdát. Az OSK egy szöglet után veszélyeztetett, de Kecskés fejese szinte a kapufát kívülől súrolva hagyta el a játéktérrel.

A második féldőben is nagyszebeni ellentámadások veszélyeztettek az elején. A 47. percben Nețuțot blokkolta Niczuly, míg az 57. percben Iancu az ötös bal oldali vonaláról küldött kapáslövését a szentgyörgyi kapus kiütötte. A meghúzódott Matei helyére beállt Kallaku aztán az 59. percben megmutatta a társainak, hogy kapura lővésre van szükség a sok hátrapas

Fotó: a Hermannstadt FC közösségi oldala

helyett, de a lécszék alatti bombázást Căbuznak sikerült fölé tolnia. Storck ismét jól cserélt, és az egyre növekedő OSK-nyomás 11 perccel később eredményezett (volna) gólt: Florin Ștefan bal oldali akciója végén Šafranko az ötös rövid sarkáról a hálóba perditett. Önmagában teljesen szabályos gól volt, ám a videóbíró felfedezett egy jóval korábban történt (amúgy véleményes) szabálytalanságot, és a meccs

nem középkezdéssel, hanem a Hermannstadt szabadrúgásával folytatódott. Egy ilyen döntést nehéz feldolgozni, de sikerült: a 80. percben Oteliță a tizenhatos közepén megtalálta Šafrankót, ő kiválóan tált a lendületből érkező Kallaku elé, aki a rövid felsőbe bombázott (1-1). Ekkor már nem szólt bele a videóbíró, így érvényesnek minősült a találat.

A maradék időben folytatódott az

OSK főlénye, és a hazai pályán játszó Hermannstadt már a döntetlent védelmezte elszántan, néhány apró játékvezetői hiba, mint kirúgás íté- lése szöglet helyett (amelyek miatt nyilván nem avatkozhat be a videószoza) azonban elvett legalább két potenciális esélyt az OSK-tól a győzelem megszerzésére.

A bajnoki idény rövid vakáció, majd egy intenzív edzőtábor után január 19-én folytatódik, amikor a Sepsi OSK Jászvásárt fogadja hazai pályán.

A tabella

1. FCSB	21	13	5	3	38-20	44
2. CFR 1907	21	10	6	5	37-21	36
3. CSU Craiova	21	9	7	5	31-23	34
4. Rapid 1923	21	8	9	4	34-22	33
5. Sepsi OSK	21	8	6	7	27-25	30
6. FCV Farul	21	8	6	7	30-31	30
7. Hermannstadt	21	6	11	4	27-23	29
8. Kolozsvári FCU	21	7	8	6	28-31	29
9. U 1948 Craiova	21	8	3	10	33-33	27
10. Petrolul 52	21	5	12	4	22-22	27
11. SC Oțelul	21	5	11	5	22-22	26
12. UTA	21	5	9	7	23-28	24
13. FC Voluntari	21	6	6	9	26-34	24
14. Jászvásár	21	5	8	8	25-31	23
15. Dinamo 1948	21	4	4	13	13-31	16
16. Botosáni FC	21	1	9	11	20-39	12

A labdarúgó Szuperliga 21. fordulójának eredményei: FCU Craiova 1948 – Petrolul Ploiești 2-0, Jászvásári Poli – FCSB 1-3, Aradi UTA – CSU Craiova 2-2, Konstancai Farul – Bukaresti Rapid 0-0, Nagyszebeni Hermannstadt – Sepsi OSK 1-1, Kolozsvári CFR – Kolozsvári U 4-0, Galaci Oțelul – FC Botoșani 0-2, Bukaresti Dinamo – FC Voluntari 1-0. Az előző fordulóból: FC Botoșani – Bukaresti Dinamo 0-2.

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 21. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-1 (1-0).

Nagyszeben, városi stadion. Vezető: Ionuț Coza (Cernica) – Radu Ghinguleac (Bukarest), Alexandru Vodă (Gyulafehérvár). Tartalék: Cătălin Buși (Rm. Vâlcea). Ellenőr: Marcel Savaniu (Szatmárnémeti). Videóbíró: Viorel Fluera (Craiova). Segéd-videóbíró: Adrian Popescu (Craiova).

Hermannstadt: Căbuz – Butean, Găman, Bejan, Oroian, Balaure (74. Antoche), Szota (64. Murgia), Alhassan, Jipa (74. Bucuroiu), Iancu (64. Biceanu), Paraschiv (20. Nețuț).

Sepsi OSK: Niczuly – Oteliță, Kecskés (62. Fl. Ștefan), Ńinaj, Ciobotariu, Păun, Alimi, Damașcan (46. Varga), Matei (30. Kallaku), Ștefănescu (81. Aganović), Šafranko (81. Debeljuh).

Gólszerzők: Jipa (6.), illetve Kallaku (80.).

Sárga lap: Szato (39.), Alhassan (89.), illetve Damașcan (12.), Ńinaj (45+2.), Ștefănescu (56.), Alimi (71.).

Eredményjelző

Szuperliga, 21. forduló: Universitatea 1948 Craiova – Petrolul 52 Ploiești 2-0, Jászvásári CSM Politehnica – Bukaresti FCSB 1-3, Aradi UTA – CSU Craiova 2-2, Konstancai FCV Farul – Bukaresti Rapid 1923 0-0, Nagyszebeni Hermannstadt – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-1, Kolozsvári CFR 1907 – Kolozsvári FCU 4-0, Galaci Supotter Club Oțelul – Botoșani FC 0-2, Bukaresti Dinamo 1948 – FC Voluntari 1-0.

Mikor avatkozhat közbe a VAR?

Bálint Zsombor

Az utóbbi hónapban (korábban ez egyszer sem fordult elő) három gólt is elvette a játékvezető a labdarúgó Szuperligában, miután a videószozából jelezték, hogy ezt megelőzően (de nem közvetlenül a találat előtt, és nem befolyásolva az adott támadást) szabálytalanságot követett el a gólszerző csapat. Elvették egy-egy gólt a FCSB-től, a Farultól, most pedig a Sepsi OSK-tól is ily módon, és ezek mindegyike befolyásolta a végeredményt. Legutóbb, a Hermannstadt – Sepsi OSK találkozó, Šafranko találatát megelőzően Alimi lépett rá Nețuț lábára, bár háttal állt a nagyszebeni játékosnak, aki megpróbált mögüle beavatkozni. Szabálytalannak minősül az elővigyázatlanul is, ezt az esetet azonban akár úgy is lehet értékelni, hogy a nagyszebeni játékos elővigyázatlanul saját épségét veszélyeztette, s hogy mennyire nem volt egyértelmű, mutatja, hogy Ionuț Coza nem ítélt semmit, csak a gól után tért vissza rá, és videózás után érvénytelenítette a találatot.

Azonban induljunk ki abból, hogy Alimi valóban szabálytalanko-

dott, és az ellenfélnek szabadrúgás járt volna. Be tud-e avatkozni ilyenkor a VAR (a videóbíró angol rövidítése)?

A nemzetközi szabályalkotó testület döntése értelmében a VAR négy esetben avatkozhat közbe: 1. ha egy gól szabálytalan körülmények között született; 2. ha büntetőt kellett volna ítélni, a játékvezető azonban nem látta vagy ha tévesen ítélt büntetőt; 3. piros lapot kellett volna felmutasson a játékvezető, vagy azt mutatott, de nem volt az; 4. ha a bíró a fegyelmi döntés kiszabásakor összekeverte a játékosokat.

Nos, ebben az esetben a 2-4. pontok nem jönnek szóba, csakis az 1. pont. Mit jelent az, hogy egy gól szabálytalanul született? A szabályalkotó nem tér ki rá, hogy meddig kell visszamenni, de az egész szabályzat szellemiségéből kiindulva, csakis a közvetlen előzmények számítanak. Erre utal az az előírás is, hogy egy gólt nem kell megadni, ha közvetlenül előtte egy támadó kézzel érintette a labdát, akár véletlenül is. Minden más esetben a kezesség csak szándékosság vagy elővigyázatlanul eseteiben büntetendő. Esetünkben maradván: ha mondjuk egy OSK-védő kezét véletlenül érinti a

labda, és a következő támadásnak a végén talál be Šafranko, a gól érvényes, azonban ha ő ér hozzá – amúgy teljesen véletlenül, a testhez tapadó kezével –, akkor azt a szabályok szerint nem lehet megadni.

Mi történt volna, ha az OSK meg nem adott gólja nem az első támadásból születik a feltételezett szabálytalanság után, hanem mondjuk a másodikból, úgy, hogy közben a labda végig játékban maradt? Ezt is visszafűjjük a játékvezetők?

Tegyük fel, hogy a bíró tévesen szögletet ítélt, noha kirúgást kellett volna, a beívelésből pedig gól születik. Beavatkozhat a VAR, hogy nem érvényes a gól, mert nem volt szöglet? Természetesen nem. Akkor miért avatkozhat bele egy teljesen szabályos körülmények között vezetett támadás végén, mert egy perccel korábban a bíró elnézett valamit? Hiszen a hibás szöglet közvetlenül hozzájárult a gólhoz, egy

Fotó: UEFA

olyan szabálytalanság, mint az Alimié pedig nem! Mindaddig, amíg a játékvezetői tévedések nem az említett négy pontot érintik, a bíró hibája hozzátartozik a játékhoz. Akár egy szabálytalanság figyelmen kívül hagyása is.

A VAR bevezetése forradalmi újításnak számított a labdarúgásban, és nagyon sokan üdvözölték. Az utóbbi időben azonban kiderült: nem egy panácea, egy minden esetre ható csodagyógyszer, a játékvezetők szubjektivitása továbbra is fontos tényező marad. Ez a gyakorlat pedig, amely csak most ütötte fel

a fejét, hogy hosszú idő után is visszafűjnek egy-egy szabálytalanságot, nagyon veszélyes, a játékot tönkretévő fejlemény. Mert az azért mégiscsak más, ha egy lesből született gólt nem adnak meg (még akkor is, ha a számítógép 2 cm-es lest mutat), vagy egy olyat, amely egy teljesen szabályos támadás végén született, csak hogy előtte – ki tudja, mennyivel – rá tudják fogni valamire, hogy a gólszerző csapat füttyült a templomban.

Ezt a nemzetközi szabályalkotóknak sürgősen sokkal pontosabban szabályozniuk kellene!

Fél lábbal a felsőházban

Bálint Zsombor

Hatalmas lépést tett a középszakaszi felsőháza irányába a megyeszékhelyi városi sportklub férfikosárlabdacsapata, miután idegenben 85:73-ra legyőzte a CS Vâlcea 1924 együttesét. A két csapat marosvásárhelyi mérkőzését Vâlcea 22 ponttal nyerte, ezt követően igencsak felforrósodott a hangulat a CSM öltözőjében, és a sorok rendezése következett, így a visszavágás kötelező feladatnak számított.

A mérkőzés első negyedében, az NBA mintájára (szerettük volna, hogy a színvonalán is), egyik csapat védekezése sem volt a helyzet magaslatán.

Először a házigazdák kerültek előnybe három hárompontossal, miközben a marosvásárhelyiek első négy triplakísérlete kimaradt. Aztán a Vâlcea távoli dobásai maradtak ki, Gajović pedig megtörte a jeget a félkörön túlról, és most a CSM távoli dobásai hullottak a gyűrűbe. Gajović egyébként nemcsak hogy 27 ponttal – ebből 5 hármassal – zárta a mérkőzést, de

100%-os dobóhatékonyságot is produkált, ami nem egy szokványos teljesítmény. Ezzel kiváltotta a számos gyenge mérkőzését az idény folyamán, és pótolta a nem a legjobb állapotban, csupán 10 percnyire pályára lépő Martinić hiányát, valamint Lowrance szokatlan (2/10 mezőnyből) pontatlanságát.

A második negyed elején sorban maradtak ki a CSM támadásai, így Vâlcea egy 9-0-nak köszönhetően ismét előnybe került, a negyed végén azonban három válasz nélkül maradt marosvásárhelyi három pontos kilenc pont előnyt biztosított a szünetre.

A találkozó tulajdonképpen a harmadik negyedben dőlt el, amikor a CSM-nek sikerült 19 pontra is elhúznia, amiből 18-at megőrzött a negyedik negyed kezdetéig. Ekkor még úgy tűnt, akár a 22 pontos különbséget is sikerülhet túlszárnyalni, hogy összesítés esetén előnyt élvezzenek, azonban az utolsó tíz percben szinte-szinte felrúgták a már teli sajtárt. Sánta és Lowrance kétszer ziccerből is ki-

hagyták, így Vâlcea hat pontra csökkentette a különbséget szinte négy perccel a vége előtt.

A pont nélküli hosszú sorozat végül úgy ért véget, hogy Bölöni kihagyta ugyan az ellentámadást egyedül a palánk alól, de Borşa követésből bezsákolta. Ahogy fogyott az idő, a házigazdák is begörcsöltek, így végül a mérkőzés a marosvásárhelyiek szabaddobásainak értékesítésével zárult.

Négy fordulóval az alapszakasz vége előtt a marosvásárhelyi városi sportklubnak 8 győzelme és 4 veresége van, így – a többi eredmény függvényében – akkor is az első öt között végezhet a B csoportban, ha a maradék négy találkozót rendre elveszíti. Biztos a dolgában azonban csak akkor lehet, ha még legalább egy meccset megnyer, márpedig négy nagyon nehéz találkozó következik: holnap 17:45 órától például a listavezető Nagyvárad CSM-vel játszik a Simon László csarnokban.

Goran Gajovic a 14. forduló legjobb játékosa, miután hátán vitte a marosvásárhelyi csapatot, és korántsem szokványos, 100 százalékos hatékonysággal szórta a kosarakat, ami azt jelenti: egyetlen dobási kísérlete sem maradt ki!
Fotó: a Marosvásárhelyi CSM közösségi oldala

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 14. forduló:

*A csoport: Brassói Corona – Zsilvásárhelyi CSM 90:78, Kolozsvári U-BT – Bukaresti Dinamo 83:69, Bukaresti Rapid – Temesvári SCM 72:62, Bukaresti Laguna Sharks – Galaci CSM január 11-én. A CSO Voluntari állt. Az előző fordulóból: CSO Voluntari – Bukaresti Rapid 70:68.

Az állás: 1. Kolozsvár 24 pont (12/0), 2. Voluntari 21 (9/3), 3. Brassó 21 (8/5), 4. Rapid 20 (8/4), 5. Dinamo 19 (6/7), 6. Temesvár 17 (5/7), 7. Zsilvásárhely 16 (5/6), 8. Galac 12 (1/10), 9. Bukaresti ABC Laguna 12 (0/12).

*B csoport: Nagyszebeni CSU – FC Argeş Piteşti 83:70, Nagyvárad CSM CSU – Konstancai CSM 90:76, CS Vâlcea 1924 – Marosvásárhelyi CSM 73:85, Foksányi CSM 2007 – CSM Baschet Petrolul Ploieşti 74:75. A 7. fordulóból elhalasztott mérkőzésen: Konstancai CSM – SCM U Craiova 86:93.

Az állás: 1. Nagyvárad 23 pont (11/1), 2. FC Argeş Piteşti 22 (9/4), 3. Marosvásárhelyi CSM 20 (8/4), 4. Nagyszeben 19 (7/5), 5. Konstanca 19 (6/7), 6. Craiova 16 (5/6), 7. Ploieşti 16 (4/8), 8. CS Vâlcea 1924 16 (4/8), 9. Foksány 14 (1/12).

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 14. forduló: CS Vâlcea 1924 – Marosvásárhelyi CSM 73:85 (26-31, 14-18, 13-22, 20-14).

Rm. Vâlcea, Traian Sportcsarnok, 1671 fizető néző. Vezette: Alexandra Stan (Bukarest), Vlad Cotrobaş (Bukarest), Şerban Raşoga (Ploieşti). Ellenőr: Bedir Şefer (Corabia).

CS Vâlcea 1924: Branch 16 pont (1), Paunović 13 (1), Williams 8 (2), Vlad 8 (2), Blidaru 7 (1), Olisemeka 7, Ciucă 6, Şolopa 5 (1), Bezradica 3 (1), Rotaru. Kispadon: Ciriperu, Burlacu.

Marosvásárhelyi CSM: Gajović 27 pont (5), Sánta 13, Person 10 (2), Borşa 10 (2), Jeremić 9 (1), Bölöni 7 (1), Lowrance 5, Martinić 4, Nistor, Solyom. Kispadon: Mureşan, Engi-Rosenfeld.

Orbán Viktor: Kishitűek voltunk, nagyobb stadion kellett volna

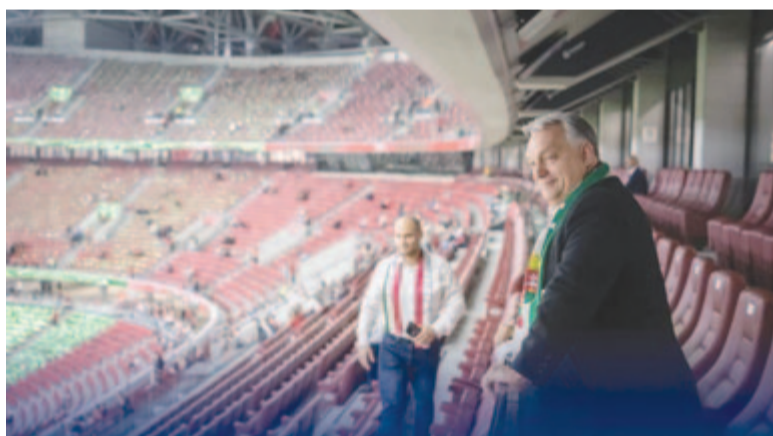
A magyar futball élt, él és élni fog – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Nemzeti Sportnak adott, pénteken megjelent interjúban, amelyben a magyar labdarúgó-válogatott mellett a magyarországi futballakadémiákról is szó esett.

A kormányfő azt mondta, „egy pillanatig sem” kételkedett a magyar futball talpra állásában. „Mégis a futballban követtem el a legnagyobb hibát az elmúlt tíz évben: hatvannégyezres stadiont építettünk kilencvenezres helyett. Kishitűek voltunk, és ez hiba” – jelentette ki, majd hozzátette, a hazai labdarúgást illetően soha nem voltak kétségei, miután „több mint harminc évet húztam le öltözőkben”, faluban, kisvárosban, nagyvárosban, fővárosban, nagy klubban és kis klubban egyaránt.

Orbán Viktor szerint „kinban fogan komcsi magyarok”, amelyek szerint a magyar labdarúgó-válogatott nem az elmúlt évek sportági fejlesztései miatt jó, sőt, azok ellenére.

Abszurd lenne

„A dolgok egy országban általában együtt mozognak jó vagy rossz irányba. A magyar futball sem attól jó, mert hirtelen jobb lett az akadémiai rendszer, jobbak lettek az edzőink – persze mindenki valamivel jobb, mint volt –, hanem azért, mert az egész ország együtt mozdul valamilyen irányba. Fölfelé indultunk” – fogalmazott a miniszterelnök. „Mégiscsak két friss Nobel-díjasunk van, amire lehet azt mondani, hogy ez is a magyar rendszer ellenére történt, de ez már végképp abszurd lenne. A magyarok mint kö-

Fotó: Orbán Viktor közösségi oldala

zösség, ez a tíz-egynéhány millió ember együtt kezdett el mozogni fölfelé. Nagyobb teljesítményekre képes. Többet vár el az ételtől. Nem azt mondja, hogy az is jó, ha nem lesz rosszabb, hanem azt mondja, hogy többet akar, előbbre akar jutni” – fogalmazott. Hangsúlyozta, a magasabb rendű élet iránti vágy megjelent Magyarországon, a legtöbb ember személyes életében és kis közösségekben is.

A kormányfő szerint a magyar futballválogatott nem csak Szoboszlai Dominikról szól, a Liverpoolban légióskodó csapatkapitány mellett is kiemelkedő képességű játékosok vannak az együttesben.

„Ő maga persze a legnagyobb klub ajtaját rúgta be, de közben ott van most már a húszéves Kerkez, a legjobb korban lévő Sallai a Bundesligában, aztán Schäfer – a Jóisten segítse őt, hogy egészséges maradjon. Látom azokat az egyéniségeket, akikből a kapitány meg tudja építeni a jövő nagy csapatát” – mondta.

Olyan csapatunk van, amelyben nemcsak egy ember tud futballozni, hanem mindenki, és mindenki nagyon jól tud – mondta Orbán Viktor. Kiemelte, már vannak olyan mérkőzések, amelyeken „komoly európai csapatokat nem azért verünk meg, mert bravúrt hajtunk végre, hanem mert nekünk vannak a jobb játékosaink”.

Váltás az akadémia-rendszerben

Elárulta, minden évet úgy kezd, hogy január elsején megnézi a legendás 6-3-as magyar sikerrel zárult angolok elleni 1953-as mérkőzést.

A magyarországi labdarúgó-akadémiákkal kapcsolatban a miniszterelnök hangsúlyozta, az elmúlt hétvégi Fehérvár – Paks élvonalbeli meccsen nagyon örült, hogy a kezdőkor a 22 pályán lévő játékosból 19 magyar volt.

„Váltás megy végbe az akadémia-rendszerben is. Most elérkeztünk egy korszakhatárhoz. Az akadémiai működtetése, finanszírozása jelen-

tősen átalakul, és a teljesítményt helyezi majd a középpontba. Már nem azzal foglalkozunk, hogy mi történik ott, hanem hogy mi jön ki az akadémiaikról” – nyilatkozta, és úgy fogalmazott, „egyelőre” még az állam felügyeli az akadémiaikat.

„A kiemelt akadémiai rendszer a kosárlabdában, a kézilabdában, a futballban és a többi sportágban is marad a sportállamtitkárságon. Eljöhethet a pillanat, amikor majd ezt is megszüntethetjük. De még nem tartunk itt. Most átállunk egy kimeneti rendszerre, és ha az bevált, majd lehet gondolkodni egy újabb elrendezésről” – mondta a kormányfő, és hozzátette, várja, hogy az országban visszatérjen az a korszak, amelyet gyerekkorából ismer, és amelyben nem voltak akadémiai klubok.

„Ma a klubok olyan pénzügyi nyomás alatt vannak, hogy ha válsztaniuk kell, akkor az első csapatot preferálják az utánpótlással szemben. Még nincs elég pénzük, hogy akadémiai működtetését megengedhessék maguknak. Ezért meg kell védeni a magyar labdarúgást attól, hogy csak a mára összpontosítson a holnap rovására. Az akadémiai rendszer a holnap garanciája, és ilyen értelemben nagy segítség a sportágaknak. Amíg a klubok nem erősödnek meg, addig szükség van erre a mankóra, az állami akadémiai rendszerre” – fogalmazott.

Túl sok idő telt el

Orbán Viktor a jövő nyári Európa-bajnokságon „három emlékezetes meccset” szeretne látni a magyar válogatottól.

„Ez egy nyílt csoport. Itt bármi

megtörténhet. És az, hogy diadalittan továbbjutunk vagy lógó orral kell eljárnunk, egy vagy két mozdulaton is múlhat. Annak a két mozdulaton mindenképpen jónak kell lennie. Ez egy olyan csoport, amelyben istenítélet lesz” – vélekedett.

Úgy vélte, Magyarország 184 olimpiai aranyérme „nem a véletlen műve: a sport és a magyarok karakterükben jól passzolnak egymáshoz”. Kiemelte, hogy a magyar sportnak vissza kellene jutnia a teljesítőképesége 100 százaléka, de a körülmények mostohák voltak az elmúlt évtizedekben. „Most néhány év alatt próbálunk bepótolni harminc-egynéhány évnnyi mulasztást, nem beszélve a szocializmus időszakában deformálódott sportéletünkről. Az lehetetlen, hogy folyamatoságot állítsunk helyre a kommunizmus előtti magyar sportélettel, túl sok idő telt el. Nem lehet egyszerűen restaurálni, korszerűbb módon kell újraépíteni mindent, és ebben a felhajtóerő, a gyűnyag a magyarok sport iránti különleges vonzalma” – fogalmazott.

Szerinte érdemes a sporttámogatásokat úgy tekinteni, mint a gyerekeveléshez nyújtott támogatást a szülőknek.

A kormányfő szerint mindent megtettek azért, hogy a magyarok sport iránti elkötelezettsége felszínre tudjon törni, most várják az eredményeket. Megadták az edzőknek az elismerést, sikerült rendbe tenni a létesítményeket, odavitték nagy nemzetközi versenyeket, hogy az elvégzett munkához méltó versenyeken tudjanak otthon pályára lépni a sportolók.

Közösségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

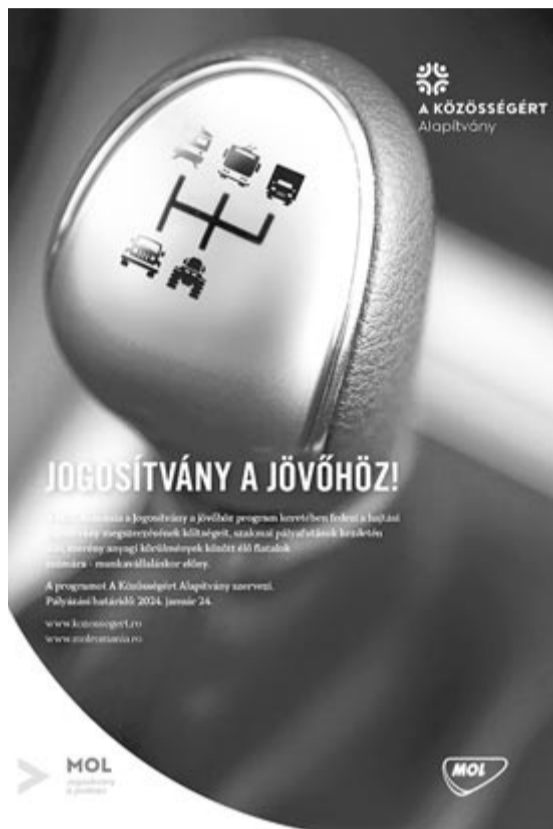
Támogatás hátrányos helyzetű fiataloknak

Jogosítvány a jövőhöz

A Közösségért Alapítvány kilencedik alkalommal szervezi a Jogosítvány a jövőhöz programot a MOL Románia finanszírozásával. A program anyagi támogatást biztosít 18-25 éves, hátrányos helyzetű fiatalok részére. A pályázatok benyújtásának határideje: 2024. január 24.

A Jogosítvány a jövőhöz program keretében kifizetik a sofőriskola költségeit a nehéz körülmények között élő fiataloknak a B, C, D kategóriájú (beleértve traktor, trolibusz és villamos) gépjárművezetői engedély költségeinek fedezéséhez, akik számára a hajtási engedély feltétel vagy előny a munkavállalásnál vagy hasznos eszköz a munkaköri teendők elvégzésében azoknak, akik már dolgoznak.

A korábbi nyolc kiírásban 337 fiatal nyert támogatást különböző gépjárművezetői engedélyek megszerzéséhez. A 2015-ben indított Jogosítvány a jövőhöz program a negyedik olyan hosszú távú társadalmi felelősségvállalási program, amelyet a Közösségért Alapítvány szervez a MOL Románia támogatásával. A program eddigi nyolc kiírásában összesen 169 fiatalnak sikerült befejeznie tanulmányait: 140 megszerezte a B kategóriás hajtási jogosítványt, 26 a C-t, három fiatal a pályaképzésigazolványt, egy fogyatékkal élő nő B kategóriás jogosítványt szerzett átalakított járműre, egy pedig B96-ra (járműszerelvény vezetésére alkalmas engedély: B kategóriájú gépkocsikhoz kapcsolt nehéz pótkocsi, melynek össztermege nem haladja meg a 4.250 kg-ot) vizsgázott sikerrel. Egy fiatal mezőgazdasági vontatóra, traktorra szerzett jogosítványt, 55 fiatal pedig tanulmányait folytatja vagy vizsgára készül. „A pályázási időszakban a program szervezői az érdeklődők rendelkezésére állnak minden szükséges információval. Az egyszerű pályázati űrlap és az öt kötelező csatolmány listája megtalálható a Közösségért Alapítvány honlapján: <https://pentrucomunitate.ro/hu/jogositvany>. Tekintettel az utóbbi

években az országban és a világon kialakult kaminsofőr-hiányra, a programban nyújtott támogatás valós segítséget jelent a munkavállaló fiatalok számára” – nyilatkozta András Imre, a Közösségért Alapítvány ügyvezetője. A programmal és a pályázattal kapcsolatos bővebb tájékoztató a www.kozosseget.ro és a www.molromania.ro honlapokon található – tájékoztatót András Imre, a Közösségért Alapítvány ügyvezetője és Felméri Erzsébet, a MOL Románia PR-koordinátora. (sz.)

December 31-ig online lehet jelölni Mentor Díj kiváló tanároknak és edzőknek

Az idén is tíz kiváló oktató munkáját ismerik el a Mentor Díjjal. A 2010-ben alapított Mentor Díjjal a Közösségért Alapítvány és a MOL Románia minden évben a közvélemény figyelmébe ajánlja azokat a tanárokat, nevelőket, edzőket, mentorokat, akik tehetséges fiatalokat fedeztek fel, a háttérből segítették tanítványaik első lépéseit, illetve jelentős szerepük volt tanítványaik életében, áldozatvállalással, munkájukkal nagyban hozzájárultak egy-egy fiatal képességeinek kibontakozásához.

Jelölni lehet azokat az oktatókat, nevelőket, mentorokat, akik ösztönzik a tehetséges gyermekeket, mellettük vannak, keresik számukra a továbblépés lehetőségét, felkészítik őket a versenyekre, ha kell, pályázatot nyújtanak be helyettük; azokat a szakembereket, akik tudásuk továbbadásával több generáció tehetségeit segítették kiemelkedő eredményekhez, akik azonban gyakorta a háttérben maradtak, akiknek a munkáját ritkán illetve megfelelő erkölcsi és anyagi elismerés. Bárki nyújthat be jelölést egyénileg vagy csoportosan.

A Mentor trófea a legismertebb román üvegművész, Ioan Nemțoi alkotása, a 8.000 lejes pénzjutalmat pedig a MOL Románia biztosítja. A jelöléseket az év végéig, 2023. december 31-én éjfélig interneten lehet benyújtani.

A jelölési űrlap és a rész-

letes tájékoztató elérhető a Közösségért Alapítvány honlapján: <https://pentrucomunitate.ro/hu/mentor>.

A Mentor-gála hét év után ismét Kolozsváron lesz 2024 tavaszán. Az előző években, 2017–2022 között a díjátadó Bukarestben az Odeon és a Nemzeti Színházban volt, az idén pedig Temesváron az Új Ezredév Református Központban.

A Mentor Díj korábbi kitüntetettjei Maros megyéből: 2021 – Doina Lavinia Zanfir zongoratanár; 2020 – Bíró Tibor fizikatanár; 2019 – Petelei Attila úszóedző; 2017 – Sebestyén Julianna matematikatanár; 2015 – Barátosi József Gábor sakkedző; 2012 – Ioanovici Eleonora tánctanár – tájékoztatót András Imre, a Közösségért Alapítvány ügyvezetője. (szer)

Tilos a petárdaárusítás, mégis hallani

Csecsemők, felnőttek, állatok ellensége

A Maros Megyei Rendőrség közleményben figyelmeztet újra a szilveszteri szórakozás veszélyeire és a megelőző intézkedésekre. Az országos akciók célja a polgárok biztonságának növelése a pirotechnikai termékek rendszeres kapcsolatos bűncselekmények és szabálysértő cselekmények azonosításával és bírságolásával, valamint a közrendre és közbiztonságra gyakorolt kellemetlen események megelőzése. A közrend megsértése miatt 1000 lejig terjedő pénzbírság róható ki a túlzott mértékű zajt okozó petárdák használata esetén.

Szer Pálósy Piroska

A napokban a tűzijátékok forgalmazását és használatát, a magán- és jogi személyek pirotechnikai termékekkel végzett műveleteinek jogszabályosságát ellenőrzik. Az intézkedés célja a polgárok biztonságának növelése a pirotechnikai termékekkel kapcsolatos bűncselekmények és szabálysértő cselekmények azonosítása és szankcionálása, valamint a közrendre és közbiztonságra gyakorolt vagy más természetű (személyi sérülések, tüzesetek, vagyonpusztítás) negatív események megelőzése. A szilveszter közeledtével a polgárok biztonságának növelése és a nem kívánt események elkerülése érdekében ismételten felhívják a fi-

Fotó: Szer P. Piroska

gyelmet a pirotechnikai termékek megfelelő használatára. A legveszélyesebbek a kiskorúak, az állatok, de az anyagi javak is.

Maros megye prefektusi hivatala december 8-i közleményében próbálta visszaszorítani a nagy hangerejű pirotechnikai eszközök árusítását és használatát, a jelek szerint egyelőre ez nem sikerült. A kezdeményezést értékelni lehet, talán jövőre sikerül érvényesíteni a robbanóanyagokra vonatkozó 1995. évi 126-os számú törvény előírásait. A közterületen való helyfoglalási engedély megtagadása ugyanis nem érinti a csekély hatóanyag-tartalmú tűzijátékokat, hanem kimondottan a petárdaárusítás megakadályozását célozza, az ideiglenesen felállított bódék árukészletének fokozott ellenőrzése úgyszintén. A petárdák árusítását törvény korlátozza, a hatóságoknak mégsem sikerül vissza-

szorítani a november végétől januárig tartó nagy hangerejű robbantásokat.

A raktározást, forgalmazást is ellenőrzik

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség a tűzijátékok forgalmazását, értékesítését, a külföldről való behozatalt, a raktározást fizikai és jogi személyeknél egyaránt ellenőrzi. Ezért fontos ismerni, hogy melyik veszélyességi csoportba tartozó tűzijátékok birtokolhatók és használhatók legálisan azok, akik az ünnepelés nélkülözhetetlen kelléknek tekintik a durranóborsót, recsegőt, római gyertyát, röppentyűt, tűzforogót, vezetőpálcás rakétát, szikraszőkőket, vulkánt, illetve a magas hatóanyag-tartalmú rakétákat. A megyei rendőr-főkapitányság fegyverek, robbanóanyagok, veszélyes vegyi anyagok ellenőrzésével foglalkozó osztálya emlékeztet, hogy a

pirotechnikai eszközöket a veszélyességük függvényében több kategóriába sorolják. Az F1-es kategóriába a csekély hatóanyag-tartalmú (alacsony kockázat és elhanyagolható zajszint), kevésbé veszélyes csillagszórók, tortagyertyák, fáklyák tartoznak, melyek emberi tartózkodás céljára szolgáló épületek belsejében is használhatók, és amelyek egész évben forgalmazhatók. Magánszemélyeknek kizárólag a 1-es kategóriába sorolható pirotechnikai eszközök – csillagszórók, minifáklyák, tűzgyűrűk, gyertyák – árusíthatók. Ezeket ugyan csak engedélyezett forgalmazóktól kell beszerezni, és a rendőrség hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen az F1 feliratozás, de csak 16. életévüket betöltött személyek vásárolhatják meg.

Közbiztonsági okokból az F2, F3, F4, P2 és T2 kategóriába tartozó pirotechnikai termékek csak pirotechnikusok számára hozzáférhetők a piacon. A robbanóanyagok szabályozásáról szóló 1995. évi 126-os számú újraközölt törvény tiltja a pirotechnikusoknak szánt termékek birtoklását, használatát és/vagy forgalmazását a nagyközönség számára. E rendelkezés megsértése bűncselekménynek minősül, és 3 hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Fontos a testi épség és az anyagi javak biztonsága

A pirotechnikai termékek jogszerűtlen használata miatt 3.000 lejtől 6.000 lejig terjedő pénzbírságot róhatnak ki a következő helyzetekben:

a) pirotechnikai kellék használata

éjjel és reggel 6 óra között, kivéve az engedélyezett időszakokat és a helyi, nemzeti vagy nemzetközi érdekű eseményeket, a helyi hatóság jóváhagyásával;

b) a legfeljebb négyszintes lakóépületeknél 50 m-en belüli, a négyzetesnél magasabb lakóépületeknél pedig 100 m-en belüli használat esetén;

c) a nagyfeszültségű elektromos berendezésektől, a folyékony vagy szilárd tüzelőanyagok lerakatótól, valamint a gázberendezésektől 500 m-nél kisebb távolság esetén;

d) a vegyi és petrokémiai objektumoktól, tűz- vagy robbanásveszélyt jelentő egységek közelében az előírtól kisebb távolságban való használat esetén;

e) olyan helyeken, ahol fennáll a földcsuszamlás, lavina vagy sziklaomlás veszélye;

f) a forgalmas közutakon, járdákon és olyan nyílt tereken, ahol embertömeg van;

g) tűzijáték használata erdőtől 500 méternél kisebb távolságra.

A pirotechnikai tárgyak túlzott mértékű, zajt okozó használata esetén a közrend megzavarása miatt az 1991. évi 61. számú törvény 2. cikkének 25. pontjában foglalt rendelkezések is alkalmazhatók, ez 200 lejtől 1000 lejig terjedő pénzbírsággal jár.

A kellemetlenségek megelőzése érdekében a szakemberek azt javasolják a vásárlóközönségnek, hogy csak a törvény által engedélyezett pirotechnikai tárgyakat vásárolják meg az engedélyezett eladóknál, és az utasításoknak megfelelően, a biztonsági intézkedések betartásával használják őket.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Valóban megérkezhet a vízzel hajtott autó?

Decemberben bejárta a világhálót egy podcastrészlet, ahol Elon Musk, a Tesla vezére azt mondja, hogy az amerikai autógyártó vállalat már kísérleteket folytat a vízzel hajtott autóval kapcsolatban, sőt már tesztek is végeznek, amelyek rendre kecsesítő eredményekkel zárulnak. A híre sokan felkapták a fejüket, és ismét – mint az elmúlt két-három évtizedben már sokszor – megjelentek az elméletek, hogy eddig miért nem volt ilyen hajtású jármű. Csakhogy van egy kis bökkenő, az internetet – különösen a TikTOKot – bejárt felvétel nem több, mint egy deepfake, vagyis hazugság.

Mi történt valójában? Ténylegesen készült egy podcast, amiben a kérdező a Tesla helyzetéről, a Cybertruck körüli hírekről és a jövőbeli tervekről kérdezte Elon Muskot. Valaki viszont úgy gondolta, hogy a beszélgetésből készít egy átverést, ami olyan jól sikerült, hogy globális léptékben elkezdtek gondolkodni az emberek, valóban eljőhet a vízzel hajtott autók kora, és

ezzel az olcsó mobilitás? De hogyan tud valaki egy ilyen átverést megcsinálni? A rossz hír az, hogy felettébb egyszerűen. A mesterséges intelligencia ugyanis, ha hall néhány szót, esetleg mondatot az illető személytől, képes szinte tökéletesen utánozni a hangját. Elon Musk hangja pedig számtalan helyen megtalálható az interneten. Így a csalónak nem volt más dolga, mint megírni a szöveget, amit aztán a mesterséges intelligencia Elon Musk szájába tett. Persze ha valaki figyelmesen megnézte, hogy mit mond a Tesla-vezér, vagy aki odafigyelt fizikaórán, amikor a termodinamikát tanították, rájöhettek arra, hogy ez átverés. Azonban a tény, hogy egy ilyen videó napok alatt több millió emberhez eljutott, nagyon félelmetes.

Lényegében arról van szó, hogy egy átverésnek, egy csalásnak rengetegen bedőltek, elhitték. Ez most egy ártalmatlan dolog volt, de mi történik akkor, ha a 2024-es választásokon – Romániában, az Európai Unióban, az Egyesült Államokban – elindul egy ilyen kampány? Ami-

kor politikusok szájába tesznek mondatokat, aminek, ahogy az iménti példa is mutatja, sokan bedőlnek? De nem muszáj ekkora horderejű dolgokra gondolni, elég egy kisváros, község vagy falu polgármesterének az állítólagos üzenete, amely felkerül a közösségi hálóra, ahol futótűzként terjed, de gondolhatunk olyan anyagi vonzattal bíró csalásokra is, amelyeknek bárki a keresztútjába kerülhet. A közösségi média rengeteget elárul a felhasználóiról, ezzel pedig a csalók, különösen most, a mesterséges intelligencia révén, könnyen vissza tudnak élni, áldozat pedig bárkiből lehet mindössze pár pillanat alatt. Lehet haragudni a mesterséges intelligenciára, hogy ilyeneket művel, viszont semmi értelme, nem a technológia a hibás, hanem azok a személyek, akik ilyen vagy ehhez hasonló dolgokra használják. Ezért is kell nagyon figyelni azzal kapcsolatban, hogy mit hiszünk el, hiszen az interneten eddig is fellelhetők voltak a csalások, ez pedig a jövőben még rosszabb lehet. Talán ezért

Vízzel hajtott autó, ami soha nem lesz. Illusztráció

Forrás: kutyubazar.hu

is érdemes visszatérni a hagyományos sajtóhoz, ami szintén nem tévedhetetlen, viszont leellenőrzi a forrásokat, és körültekintőbben megvizsgálja, hogy milyen tartalomnak ad teret.

Ami pedig a vízzel hajtott autót illeti, nem volt és nem is lesz, mert fizikai lehetetlenség. Örökmozgó ugyanis nem létezik. Voltak magyar – és természetesen nem csak – „feltalálók” is, akik évekkorábban azt állították, hogy tudják a biztos módszert, hogy miként lehet egy ilyen autót legyártani és működésre bírni. Ezek akkor is átverések voltak, a csalók lenyúlták a befektetők pénzét. Ha valóban lenne esély a vízzel hajtott autóra, a globális óriásvállalatok már rég létrehozták

volna, vagy tolonganának, hogy ők legyenek az elsők. De nem ez a helyzet, nagy autógyártóktól soha nem hallottunk ilyen projektről. Így hiába is várná valaki, nem lesz vízzel hajtott autó, és ennek következtében nem lesz filléres tétel a közlekedés. A csalók viszont szeretik a szenzációhajhászást, mert ezzel nagyon sok ember figyelmét fel tudják kelteni, ezért kell nyitott szemmel járni, és nem elhinni mindent, ami szembejön a világhálón, hanem minél több forrásból ellenőrizni, hogy van-e valami valóság a kérdéses tartalom mögött.

Ha pedig valaki mégis nagyon reklámozza a vízzel hajtott autót, érdemes utánanézni, hogy nem hidrogéncellás autóról van-e szó.

Az Alfa Romeo nem hajt fejet az SUV-k előtt

Az autógyártók az esetek többségében szeretnek hangoztatni ígéreteket tenni. Erre jó példa a BMW is, amely hosszú éveken át gúnyolta az elsőkerék-hajtást, majd egyszer csak ő maga is bemutatott egy olyan típust, ami nem hátul hajt, de még csak nem is összkerekű hajtású. Hosszan lehetne sorolni azon sportautómárkákat, amelyek szintén hosszú ideig fogadkoztak, hogy ők soha nem fognak hobbiterepjárót gyártani. Ez az ígéret egészen addig tartott, ameddig be nem látták, hogy nagyon szép pénzre lehet szert tenni ezekből a típusokból, és ők is beálltak a sorba. Most pedig előállt az Alfa Romeo, amelynek, bár már van SUV-je, a vezérigazgatója úgy fogalmazott egy eseményen, hogy a márka nem fog letérdelni a hobbiterepjáró-örület előtt. Ennek az ígéretnek a valóságtartalmát majd

az idő eldönti, azonban érdemes megnézni, hogy miként is épültek be az SUV-k az Alfa kínálatába.

A történet már rég elkezdődött, egész pontosan 2003-ban, amikor is előállt az olasz márka a Kamal nevű koncepcióautóval, amiből végül nem lett semmi. Az első Alfa Romeo hobbiterepjáróra 2016-ig kellett várni, amikor is bemutatták a Stelviót, aminek 2022-ben lépett piacra a kisebb testvére, a Tonale. A hírek szerint pedig 2024-ben érkezik a még kisebb Alfa Romeo crossover, a Milano. Ezek a tények, nem pedig az ígéret, előbbieket ismeretében pedig nehéz hova tenni a harcias kiállást a hobbiterepjárókkal szemben, hiszen az olasz márkának is van belőle bőven.

Az igazság valahol ott keresendő, hogy

nem a meglévő – és hamarosan érkező – SUV-k ellen szólalt fel Jean-Philippe Imparato, a márka vezérigazgatója, hanem a jelenleg kapható típusok elcrossoveresítése ellen. Tény, hogy egy Alfa Romeo Giuliat kár lenne átalakítani, hiszen az a modell úgy gyönyörű, ahogy van. Továbbá, ha már Giulia, akkor lenne egy másik hátrány is. A következő generációja a típusnak ugyanis már tisztán elektromos hajtással fog megérkezni. Egy crossover esetében pedig sokkal nagyobb a légellenállás, ami nagyobb fogyasztást is eredményez. A villanyautók piacára való betéréshez pedig valamit villantania kell az Alfa Romeónak, és egy nem túl jó hatótávadat nem lenne a legjobb kiindulási pont. Tehát ebben a tekintetben nem a márka rebellis ter-

mészete köszön vissza, hanem nemes egyszerűséggel az üzleti szempont.

Az viszont már évek óta látszik, különösen Európában, hogy a szedánok piaca szenved, az Alfa Romeo vezérigazgatója pedig nem vak, ő maga is elismerte, hogy ez az olasz márka esetében is problémát jelent. Azonban, úgy fogalmazott, hogy nem szeretné, ha az Alfa Romeo egy SUV-bázisú márkává válna, még akkor sem, ha a világ ebbe az irányba halad. Ez egy olyan vállalás, amit kevés autógyártó vezetőjétől hallunk, és tagadhatatlan, hogy az Alfának nem a Giulia az egyetlen típusa, amiért kár lenne, ha átfaragná SUV-nek. Aztán az idő majd eldönti, hogy mennyire sikerül az olasz márkának tartania a tervét.

Alfa Romeo Giulia

Forrás: Alfa Romeo

Alfa Romeo Stelvio, az olasz márka legnagyobb SUV-je

Forrás: Alfa Romeo

Linné Karcsi ismét rendszerez

Kuszálík Péter

Kezdetben volt a KULT alternatív fesztivál és az egymáshoz toldott sálakból összetákolt jurta (megvonták tőle az alternatív karácsonyfa címet, és eltakarították a főtérrel), aztán jött az én két pamfletem. Bátorodtam új rendszertani besorolást adni a KULT-nak, és szubkulturális megnyilvánulásnak neveztem. A múlt heti okfejtésen kívül egy másik esemény is befolyásolta a döntésemet. Javier Milei, a frissen beiktatott argentin elnök azt közölte a világgal: olyan cőreszben van az ország, hogy kemény megszorítások következnek, s a drasztikus rendcsinálásnak (ő sokkterápiának mondta) *nincs alternatívája*. A diktátorok már csak ilyenek.

Úgy fest a dolog, hogy az *alternatív* akciók (szórakozások, megoldások stb.) helyett *szubkulturális* csoportok tevékenységeivel kell számolnunk. Nem nagy különbség, mert mindkét megnevezés valamilyen minőségvesztést jelöl; nemde az odakozmált (= alternatív) rakott káposzta éppoly távol áll az izletes-től, akárcsak Tristan Tzara vacak strófái a kifogástalan versektől. Ha

valami nem lehet tökéletes, akkor meg kell elégednünk az alternatívval; s ha kipusztultak a hozzáértő szakemberek – vagy művészek –, akkor akarnok amatőrök suta próbálkozásait kell elszenvednünk.

A takarítás jegyében felkérem Carl von Linnét, hogy sorolja rendszerbe a szubkulturális csoportok alkotta tömkeleget. Nem lesz könnyű, de ő – az eddigi referenciák alapján – képes lesz megalkotni a kielégítő (és használható) rendszert. Ha gondjai lesznek, akkor majd Brehm Alfréd bácsi segítségét kéri, aki profi módon oldotta meg az állatok dobozolását. Annyi, hogy most nem bogarakat, hanem a *bogarasokat* kell osztályozni. Hátrány és előny, hogy emberekkel kell dolgozniuk, azok pedig arról nevezetese, hogy minden semmisségért bíróságra rohannak (fene a hülye szokásukat!).

A rendszerezés mottója szerencsére megvan, ui. az 1789. évi *Emberi és polgári jogok nyilatkozata* egyszer és mindenkorra leszögezte: „A szabadság lényege, hogy azt tehetjük, ami nem árt mások jogainak.” Ilyenformán nem lehet majd megvívóznia azt, hogy a Kultfeszt

Csoport egy tíz kilométeres sállal akarja bekönyörögni (bedolgozni?) magát a Guinness World Records 2024-es kötetébe, merthogy nem árt mások jogainak. Előbb ők is a Himalája oldalában akarták elzongorázni a székely himnuszt, de nem kaptak rá elegendő mecénást. Meg aztán minek megfűrni a nagyváradi Thurzó Zoltán 5364 méteres magasságban elért rekordját, hisz ő is a mi kutyánk kölyke. Nyugi, a Guinness-rekordokat el- és megvetők csoportja is megkapja majd a maga helyét az épülő rendszerben.

Ajánlanám, hogy ne álljanak meg tíz kilométernél, hanem haladjanak nyugvenerig, mert akkor az Egyenlítőt is 'felszálazhatnák' vele. Nota bene: Szabó Vili – a Cementlapok koronázatlan ötletelője – annak idején már az Egyenlítő lefestésén agyalt, a kételkedőknek pedig felmutatott egy alig használt meszelőt.

A testépítők – bodybuilderek, izomagyúak – többmillió tömegének főosztályt kell nyisson majd Linné Karcsi, ahol egy lábjegyzetben meg kell emlékeznie az *Iffjúmunkás* című szubkulturális magazinnak szerzőjéről is, aki évekig

tömte tanácsokkal az izmosodni imádók fejét. Egy alkalommal csődöt mondott: a felesége odatette, hogy magolja ki a szilvalekvár alapanyagát, ő pedig izomlázat kapott, mert elhanyagolta a szilvapattintó izmocskája 'kigyúrását'. Néhány dicsérő szót Schwarzenegger is megérdemel majd, kiemelve, hogy Kalifornia kormányzójaként – hét év alatt – 28 milliárd dolláros költségvetési hiányt sikerült összelapátolnia, és tíz alkalommal javasolták az Arany Málna díjra (ez a legrosszabb filmszínészeknek járó büntetés). Amúgy az amerikai filmek készítőinek startból ki lehet adni a szubkulturát építő igazolást; szegények egy téveszme áldozatai, ui. nem tudják, hogy a filmiparban nem működik a 'mennyiségi felhalmozódás egy bizonyos szint után minőségi ugrást hoz' marxi-lenini tétel.

A fitness (angolosan fitness) hívei szintén főosztályt érdemelnek a rendszertanban. Ők azok, akik mindent megtesznek az egészséges életmód és az esztétikus külső érdekében. Ebből a dobozból természetesen kiesnek a sörhasúak, ám aggodalomra nem lesz okuk, mert átkerülnek a sokkal nagyobb Lagerbier söröshordóba. Ha a varangyos béka ember lenne, akkor a hezitálás ölné meg, ő ui. egy alkalommal az

„okosak jobbra, szépek balra” útjelző táblával találkozott, azóta is ott áll, s méltatlankodva kérde: „most szakadnak ketté?”

Külön figyelmet igényelnek az ártalmasok, kártékonyak, deviánsok és dependensek tömegei. Az önmagukra veszélyesek – narkósok, káros szenvedélyek rabjai – olyan tartályba kerülnek, amelynek lyugatott alja van, mert ők arra hajlamosak, hogy idő előtt kirostálják magukat a rendszerből. A közveszélyességgel az a baj, hogy ismeretlen a lappangási idejük, s mire kimutatnák a foguk fehérjét, már áldozataik is vannak. A fehér cápánál jóval nagyobb a rizikófaktoruk, ráadásul többen is vannak. Az efféléktől, meg a 'buta plusz szorgalmas' emberektől ments meg, Uram, minket!

Utolsó előtti figyelmeztetés: ne dőlünk be a 'magyar narancs' szeptégető, de önmagunkat becsapó hamis jelszavának: „kicsit sárgább, kicsit savanyúbb, de a miénk”. A pótkávék, álértékek, vásári bővlik, alternatív kulturális fesztiválok, falkőszürke falunapok és félszeg forogatók ügyében 'ne veszítsük el a kétségbeesésünket'. Órizzuk meg a humorunkat és éljük Domi bácsi tanácsa szerint: ne hangoztassuk lépten-nyomon, hogy mi pompás fiúk vagyunk.

Marosvásárhelyi lesz a jövő motoros bajnoka?

A 9 éves marosvásárhelyi Várad Zsolt 6 éves korától motorozik, a gyorsasági motorozás a hobbi. Az idén a magyarországi gyorsasági motoros versenyző, Talmácsi Gábor (2007-ben a MotoGP 125 köbcentiméteres kategóriájának világbajnoka) klubjánál, a Talmácsi Racingnél készült és szerzett tapasztalatot. Zsenge kora ellenére több versenyen vett részt (Track Day Transilvania Super Bikes, Motoros Mikulás-kupa stb.), viszont 2024-től a bukaresti Wizard Racing Sportklub színeiben fog versenyezni; a klubnál a versenyzés mellett oktatással is foglalkoznak.

Czibalmos Ferenc Attila

A gokarton át a gyorsasági motorokig

Zsolt édesapjától, a hajdani gokartos Várad Csabától szerette meg a gokartot – amelyet a Marosvásárhelyi Gyermek Házában művelt is egy ideig –, és a motorsportokat, ő vette neki az első játék-motorbiciklit, majd

Várad Zsolt és Talmácsi Gábor

egy nagyobb, 80 kilométeres óránkénti sebességet elérő, 50 köbcentis, benzines, de automata PV gyorsasági motorkerékpárt is, amelyen a fia jól megtanult motorozni. Az idén Magyarországon a 150-200 köbcentis Pit Bike váltós motorkerékpárokat is kipróbálta, amelyek végsebessége 120–130 kilométer/óra.

– Zsolt először a Sziget utcai méntelep környékén, aztán az Egyesülés negyedbeli egykori fotópapírgár szomszédságában ült motorra, majd a Ligetben is motorozott, jelenleg pedig a Transilvania Motor Ring pályán edz. Városunkban nem volt leigazolva mint gyorsasági motoros, mivel nem volt hová, ugyanis Romániában csupán mintegy hat hasonló korú gyermek űzi ezt a sportot, akik közül három a fővárosban él – mondotta Várad Csaba.

Egykori világbajnok segített a felkészülésben

Néhány hónapja, a világhálóknak köszönhetően, a tehetséges és bátor fiúra felfigyelt a magyarországi Talmácsi Gábor egykori világbajnok gyorsasági motoros versenyző és csapatának tagjai is, majd egy közös felkészülést ajánlottak fel Zsolt-

nak, aki családjával a tavasz-ősz időszakban hét hónapot töltött Herónadon (Pest megye), Talmácsiék csapatának felkészülési központjában, a Talmácsi Racingnél. A felkészülési időszakról így vélekedett Várad Csaba, Zsolt édesapja:

– Hét hónapig Zsolti intenzív edzéseken vett részt a magyar csapatnál, ahol fiatal magyar tehetséges motorosok képzésével foglalkoznak. A stáb tagjai látták nagyfiunkban a képességet, az elszántságot és a tehetséget, ezért mindenben támogattak: motorosruhát, felszerelést, üzemanyagot biztosítottak, emellett Talmácsi Gábor egykori Honda gyermekversenymotorját és egy Yamahát is kölcsönadtak Zsoltnak, hogy edzzen vele. Hozzáértő edzők és szerelők figyelték a heti 3-4 ed-

Várad Zsolt

(a képek Várad Csaba archívumából valók)

zést, amelyek naponta 9-19 óra között zajlottak. Zsolt mintegy 20 percet edzett, majd 20 percet pihent, mert megerhelő lett volna számára az intenzívebb edzésterv, emellett tornaedzéseken és fizikai felkészüléseken is részt vett. Székesfehérváron meglátogattuk a hajdani többszörös marosvásárhelyi gyorsasági motoros testvérpárt, Tóth Gyulát és Attilát, utóbbi édesapámmal dolgozott hajdanán. Időközben Zsoltot a kinntartózkodásunk hét hónapja alatt beírtuk az iskolába – tájékoztatott Várad Csaba.

Arra a kérdésre, hogy miért jöttek haza Magyarországról, és miért nem folytatták tovább ott a felkészülést, ezt mondta:

– Mint köztudott, a motorsportok, a gyorsasági motorozás is nagyon költséges sportág, hiszen a motorkerékpárok, az alkatrészek, az üzemanyag, az olaj, felszerelés, a gumik, továbbá a versenyek és kiszállások sok pénzbe kerülnek. A magyar csapatnál egy napi edzés költségekkel együtt mintegy 25.000 forint, azaz egyheti edzésadag árával ott már egy használt és működőképes autót lehet venni. Emellett a lakcímkártyát nem tudtuk elintézni a hét hónap alatt, ezért úgy döntöttünk, hazaköltözünk, és Zsolt itthon folytatja a motorozást egy neves fővárosi klubnál. Lehetőség lett volna rá, hogy a magyar bajnokságban induljon, viszont az sok ügyintézéssel járt volna, emellett az anyagi

része sem elhanyagolható – tájékoztatott az édesapja.

Több anyagi támogatóra lenne szükség

– Van néhány lelkes és önzetlen anyagi támogatónk, de még szükségünk lenne anyagiakra. Bízunk benne, hogy még találunk támogatókat. Egykoron nekünk a szüleink nem engedték, hogy érvényesüljünk, engem nem engedtek, hogy motorozzak, mert féltettek, ezért a feleségemmel mindenben támogatni fogjuk gyerekeinket, bár mi is féltjük őket, mint bármely szülő. Ha csak arra gondolok, hogy külön motorokat vettünk cserealkatrésznek, hány éjjel javítottuk a feleségemmel a motorbiciklik karburátorját a konyhaasztalon, vagy cseréltük le éjszaka a gumikat a másnapi edzésre, versenyre, mivel esős lett az idő, az mindent elmond az elszántságunkról – mondta el Várad Csaba.

– Zsolti átlaggyermek, ügyes, jó tanuló, nagyon szereti a matematikát, a zenét, ő is néz rajzfilmeket, mint bármelyik hasonló korú társa, habár vannak irigyei az iskolában, de ez őt nem érdekli. A kisebbik fiunk, Árpád 7 éves, nagyon szépen rajzol és fest, de reméljük, hogy idővel ő is megszereti a motorozást – fejezte be a beszélgetést a fiúk édesapja, aki büszke a fiaira, és Várad Motors néven versenyzéslőt is készített Zsoltinak.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

ELADÓ hízott disznó. Tel. 0740-463-935. (21628)

ELADÓ 5 kg sellak, 70 lej/kg. Tel. 0747-581-091. (mp.-l)

AJÁNDÉKBA adok egy négygős aragázkályhát. Tel. 0770-197-339. (21658)

A PROELCONS KFT. értesíti az érdekelteket, hogy benyújtotta a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökséghez (APM) az övezeti területrendezési terv első változatát, amely megteremtí a keretet a terület átalakításához társasházak építésére Marosvásárhelyen, a Jeddí út 18. sz. alatt (Maros megye) a környezeti engedély megszerzése céljából.

A terv környezetre gyakorolt hatására vonatkozó információk tanulmányozhatók a

<http://apmms.anpm.ro>
internetes címen

(a hirdetés megjelenésétől számított 15 napig).

Az észrevételeket/javaslatokat postai úton lehet benyújtani a következő címre: APM Mureş, loc. Târgu Mureş, str. Podeni, nr. 10, jud. Mureş vagy a következő e-mail-címre:

office@apmms.anpm.ro.
(67627)

NŐI BENTLAKÓT várunk a Gyulafehérvári Caritas búzás-besenyői Gondviselés Háza Idősek Otthonába.

Érdeklődni és

jelentkezni Horváth Kovács Ildikónál lehet a **0732-018-202-es** telefonszámon. (67617)

MEGEMLÉKEZÉS

December 26-án két éve annak, hogy a mi drága kincsünk, **FELMÉRI NAGY RÉKA** az öröklétbe távozott. Napsugaras lénye és tiszta lelke az égiek arcára csal derűt és mosolyt. Kérjük, akik ismerték és szerették, gondoljanak Rá kegyelettel!
Szerettei. (21592-l)

Kegyelettel és fájdalomtól megtört szívvel emlékezem életem két legszomorúbb napjára **FÜLÖP LAJOS** főgyógyyszerész halálának 25. és **FÜLÖP MAGDOLNA** szül. Konnáth gyógyszerésznő halálának 11. évfordulóján. Nyugodjatok békében, drága szüleim!
Vigasztalhatatlanul bánatos lányotok, Évike. (21632)

„Az ember múlhatatlan ezen a földön, addig él, míg valaki emlékszik rá.”
Szomorú szívvel emlékezünk **NAGY FOGARASI MÁRTÁRA** halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (21659-l)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

Szomorú és fájó szívvel búcsúzzunk drága jó munkatársunktól, **JÁNOSI BOLDIZSÁR LEVENTÉTŐL.**

Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

Nyugodj békében, drága LEVI!

A Beltrand munkaközössége. (sz.-l)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolás-technikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

ELHALÁLOZÁS

Elbúcsúzni olyan, mint meghalni egy picit, akármennyire próbálunk ráhangolódni, magunkat mint emberi, érző lényeket felkészíteni sosem tudjuk a legrosszabbra. Ezért is nyilvánítunk most, együtt az egész család nevében, megnyugvást és békét édes, drága jó apukánknak, nagytatánknak. Mindig lehetett rád számítani, mindig ott voltál mögöttünk egy lépéssel, és figyeltél ránk, szereteted határtalan volt, és segítségédért cserébe semmit sem vártál. Életed a földön nem volt rövid, de elegendően hosszú sem. Egészen halálot pillanatáig szerettél és szeretted, mégis nehéz a búcsú, ha tudjuk, hogy végleges. Régóta hiányzott valaki életedből, akinek hiányát nem tudtuk pótolni, még csak enyhíteni sem, de végre együtt vagy a hihetetlenül szeretett feleségeddel, ki nekünk az anyai és nagymamai szerepet töltötte be. Kérünk titeket, hogy vigyázzatok egymásra, és reméljük, most együtt tudtok lenni minden fájdalom nélkül, hiszen minden elválás egyúttal találkozást jelent máshol. Megadtad nekünk az esélyt az elbúcsúzásra, amit nem tudunk eléggé megköszönni, mert el kell búcsúzni. Ha az ember nem teszi, örökre szilánkok maradnak a lelkében.

Szomorú szívvel és mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapja, nagytata, após, testvér, apatárs, sógor, rokon és jó szomszéd,

id. **KUSZTOS LÁSZLÓ**

2023. december 25-én, életének 86. évében örökre eltávozott közülünk.

Drága halottunkat december 27-én 13 órakor kísérik utolsó útjára Marosvásárhelyen, a somostetői temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Mély fájdalommal búcsúzzunk tőle gyermekei és azok családja, unokái, testvérei, rokonai és jó barátai. (21657)

„Ne jöjj el sírva síromig,
Nem fekszem itt, nem alszom itt;
Ezer fúvó szélben lakom...
Gyémánt vagyok fénylő havon
Érő kalászon nyári napfény,
Szelíd esőcske őszi estén,
Ott vagyok a reggeli csendben,
A könnyed napi sietségben,
Fejed fölött körző madár,
Csillagfény sötét éjszakán,
Nyíló virág szirma vagyok,
Néma csendben nálad lakok
A daloló madár vagyok,
S minden neked kedves dolog...
Síromnál sírva meg ne állj;
Nem vagyok ott, nincs is halál.”

Szívünk mély fájdalmával, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapja, nagytata, testvér, após, tanár, barát,

KATONA MIHÁLY

életének 92. évében, méltósággal viselt betegsége után, örökre megpihent.

Drága halottunk hamvainak végső nyugalomra helyezése 2024. január 12-én 14 órai kezdettel lesz az erdőkürti temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-l)

„A lélek él, találkozunk.”

Özv. **SIMÓ ATTILÁNÉ**
szül. **FARKAS IBOLYKA**

2023. december 22-én, életének 100. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei.

Temetéséről a későbbiekben gondoskodik a család. (21656)

Fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága jó édesanyja, testvér, nagymama, anyós, rokon,
FAZAKAS OLGA

életének 94. évében rövid, de türelemmel viselt szenvedés után váratlanul itthagyt bennünket.

Temetése december 28-án, csütörtökön 15 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temető alsó kápolnájából.

Emléke szívünkben örökké élni fog.

A gyászoló család. (21660)

VELÜNK TELJES AZ ÜNNEP!

ETV

koncertek beszélgetések filmek rajzfilmek

BAGOSSY BROTHERS COMPANY * HYPPOLIT, A LAKÁJ * NYÁRI KÁROLY * MAROSVÁSÁRHELYI ÁLLAMI FILHARMÓNIA
LÚDAS MATYI * SZÉKELY CSABA * SEBESTYÉN MÁRTA * SZÉKELYFÖLDI LEGENDÁRIUM * NAGY SÁNDOR * LÁSZLÓ NOÉMI
VARGA-PÁL MÁRTA * NYÁRY KRISZTIÁN * SOSE HALUNK MEG * STERCZER HILDA * VISKY ANDRÁS * JAMESE ZENEKAR
POKORNY LIA * MOLNÁR EDE * SZINETÁR DÓRA * RÚZSA MAGDI * KOLOZSVÁRI MAGYAR GYERMEKKÓRUS * SZAFFI * NOX
GYÖRFI HUNOR ÉS MAGOR * HAHÓ, ÖCSI! * BRÓDY JÁNOS * KOVÁCS NÓRI * VESZELSZKI ÁGNES * MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES
SZÉKELY GÓBÉK * JÁNOS VITÉZ * BOROS CSABA * MEZŐ MISI ÉS SZABÓ ELŐD * EGRI CSILLAGOK * HAHOTA SZÍNTÁRSULAT

EUROTRANS
Alapítvány

ELŐZMÉNYEK AZ
RMDSZ

Az év legmeghittőbb időszakában is számíthat ránk.

Áldott ünnepet kíván az Eurotrans Alapítvány!

Számíthat ránk! eurotransalapitvany.ro 0364 410 097

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Karikó Katalin
Áttörések -
életem és a tudomány

Valérie Perrin
Trió

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Valérie Perrin
Trió

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

Madéfalvi megemlékezés
MAROSVÁSÁRHELYEN

2024. január 7-én, 18 óra
Helyszín: Kultúrpalota, Nagyterem

Fellép a Maros Művészegyüttes
Valaki jár a fák hegyén...
című előadásával.

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

